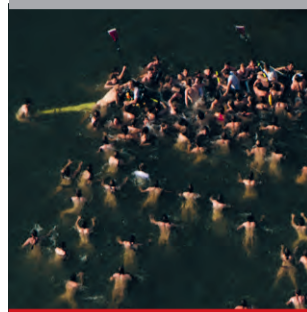

Mare

'Zo plat als een dubbeltje?
Dat is ook wat waard!'

Pagina 11

Voor buitenstaanders is de Varsity een soort sportieve gayparade

Pagina 3

Coulrofobie, ook wel de angst voor clowns, blijft onopgehelderd mysterieus

Pagina 7

Waarom nog dringen bij de UB, als er zoveel studieplekken vrij zijn?

Pagina 9

Wordt dit de nieuwe collegezaal?

De digitalisering van het universitair onderwijs

Hoe digitaal is het onderwijs in Leiden? Studenten die met een virtualrealitybril de enkel van Marco van Basten onder handen mogen nemen, zijn enthousiast. Maar voorlopig lijken vooral nog de *early adopters* te experimenteren met *blended learning*. 'Je moet niet als een dolle stier achter nieuwe hypes aanrennen.'

DOOR VINCENT BONGERS EN

ANOUSHKA KLOOSTERMAN 'Toen ik het idee kreeg, zeiden anderen dat het niet kon. Te futuristisch. Maar dat werkt bij mij juist als een rode vlag op een stier. Dan wil ik laten zien dat het wel kan.'

Docent anatomie en embryologie Beerend Hierck experimenteert bij het Leids universitair Medisch Centrum met *augmented reality*. Met een zogeheten HoloLens – een soort virtualrealitybril, waardoor je wel gewoon de buitenwereld kan zien – projecteert zijn app een 3D-model van een menselijk been midden in de kamer. De kijker kan er omheen lopen en eronderdoor kruipen. Door in de lucht met duim en wijsvinger op elkaar te drukken kun je spieren en botten selecteren, of de enkel laten bewegen.

Hierck werkt samen met Thomas Hurckens, filmregisseur van het Haagse Centre for Innovation, dat nieuwe onderwijstechnieken ontwikkelt.

'We experimenteren met *virtual* en *augmented reality*', vertelt hij. 'Maar we zijn bijvoorbeeld ook bezig met *chatbots*.'

Ook met de botten-app zijn ze ook nog niet klaar. Zo zijn er plannen om met *motion tracking* ervoor te zorgen dat de holografische voet

meebeweegt met de voet van de brildrager. Ook is het de bedoeling dat meerdere studenten met een bril op naar hetzelfde hologram kunnen kijken, zodat ze kunnen samenwerken. 'Je kan dan denken aan het toevoegen van game-elementen.'

Niet alleen medici houden zich bezig met nieuwe technologie in het onderwijs. Verre van: op de Universiteit Leiden experimenteren docenten en medewerkers volop met *blended learning*, ofwel het combineren van verschillende methodes en technieken om colleges te verbeteren.

De *early adopters* onder de docenten gebruiken Prezi in plaats van Powerpoint, maken vlogs, of laten studenten presentaties in een studio opnemen.

'Het is niet zo dat Leiden twintig jaar heeft stilgestaan en dat de boel nu ineens wordt opgefrist', zegt Marja Verstelle, coördinator van het onderwijs en ICT-programma van de universiteit.

'Het is een continu proces, maar de ontwikkelingen gaan steeds sneller. Iedereen denkt: het gaat over wat je online doet. Maar eigenlijk gaat het om het beter benutten van de tijd. Het idee is het onderwijs verdiepen tijdens de contacturen

met de docent.'

Vooralsnog is *blended learning* voorbehouden aan een groep *tech-savvy* docenten, aldus Verstelle. 'Je zoekt de interne ondernemers, die dol zijn op technologie. Niet iedereen is dat, of wil dat zijn.'

Kim Beerden, docent bij geschiedenis, maakt veel gebruik van Pitch2Peer, een platform binnen Blackboard om opdrachten te uploaden. 'Er is een studio in de Reuvensplaats, waar de studenten hun presentatie voor mij en de cameraman houden. Die filmpjes gaan op Blackboard, en dan geven studenten feedback op elkaars presentaties.'

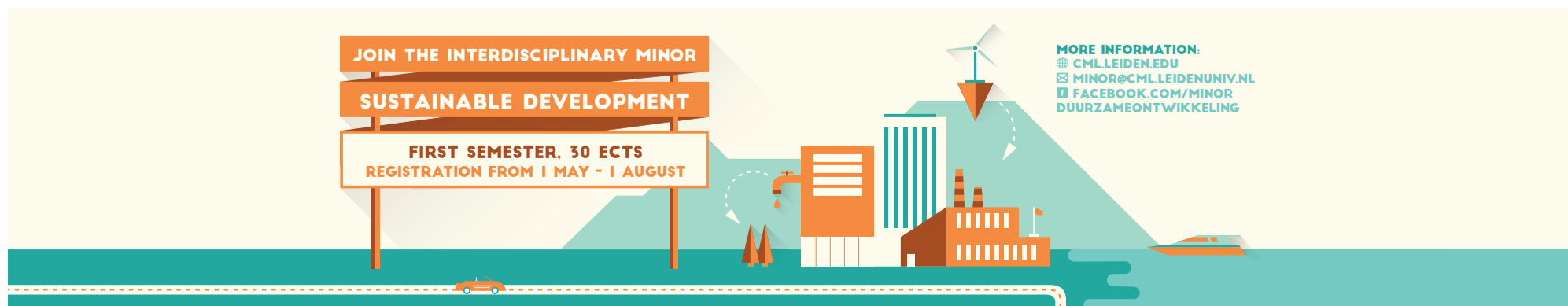
Alle ICT-tools zijn extra, vindt ze. 'Het kan nooit gewone colleges vervangen. Onderwijs draait erom dat je met een groep wekelijks samenkomt en discussieert. En als docent probeer je studenten te enthousiasmeren en te stimuleren. Maar er kan nooit iets ten koste gaan van die uren. Als de universiteit dit wil, betekent dat er iets tegenover zou moeten staan, wat betreft de werkdruk. Dan moet daar geld voor vrijgemaakt worden.'

> Verder lezen op pagina 6

Advertentie

JOIN THE INTERDISCIPLINARY MINOR
SUSTAINABLE DEVELOPMENT
FIRST SEMESTER. 30 ECTS
REGISTRATION FROM 1 MAY - 1 AUGUST

MORE INFORMATION:
CML.LEIDEN.EDU
MINOR@CML.LEIDENUNIV.NL
FACEBOOK.COM/MINOR
DUURZAMEONTWIKKELING

Tough shit, lullo's

DOOR BART BRAUN De universitaire plannen voor een geesteswetenschappen-campus zitten muurvast, maar rector Carel Stolker is aan het *powerplayen* als een baas (zie pagina 4).

Nee, ja, jammer dat de bewoners van die sociale huurwoningen tegenover het Lipsius niet weg willen. Nee, geen idee hoe het nou verder moet. Geesteswetenschappen weg uit Leiden? Nee joh, ben je gek. Maar ja, verzuchtte hij tegen het *Leidsch Dagblad*: 'Veertig gezinnen houden een ontwikkeling tegen die bepalend is voor de universiteit en voor Leiden voor de komende tweehonderd jaar.'

En hop! Iedereen die er ook maar vaag wat mee te maken heeft, kwam in actie voor de academie. De Leidse gemeenteraad benadrukte hoe verschrikkelijk belangrijk de universiteit voor Leiden is. Een Haags politica opperde dat er in de Hofstad nog wel plek is voor een tweede campus, en wakkerde de Leidse verlatingsangst nog verder aan. De Leidse wethouder moest komen opdraven voor een spoeddebat, en beloofde dat er nog voor de zomer duidelijkheid zou komen. De plaatselijke JOVD rept van 'asociale huurwoningen', en de lokale media namen die mening over alsof die er toe deed.

Alle stropdasdragers van Leiden zijn uit hun holen gekropen, en lopen achter de muziek van Stolker aan. Allemaal kijken ze boos naar die veertig gezinnetjes. Het ondankbare grauw, dat weigert zich gehoorzaam

te schikken naar de wensen van mensen die wél belangrijk zijn.

Tough shit, lullo's: de universiteit heeft zelf de bewoners tegen zich in het harnas gejaagd, door vanaf het begin te doen alsof verhuizen de enige optie was. Allesmaal vanuit de nergens op gebaseerde aanname dat iemand zijn woning in de prachtige binnenstad waar hij al dertig jaar woont wel even opgeeft, als je maar uitlegt hoe handig dat is voor jou.

De universiteit heeft zelf een compromis waarbij er in de nieuwbouw plek was voor de huurders verworpen. De universiteit heeft zelf de grond bij het voormalige Van der Klaauw verkocht voor peperdure kakwoningen, terwijl de sociaalhuurders daar nog wel naartoe te krijgen waren geweest. Geen wonder dat de bewoners nu hun kont tegen de krib gooien.

De universiteit heeft vanaf het begin van de onderhandelingen geroepen dat ze niet over zal gaan tot ont-eigening. Op de JOVD'ers na neemt niemand dat woord meer in de mond, maar de optie lijkt deze week ineens een stuk dichterbij. Het hoeft nog steeds niet zover te komen, en het siert de gemeente dat ze actief probeert om de onderhandelingen los te trekken.

Maar laat ze daarbij niet doen alsof die veertig gezinnen het enige probleem zijn.

Colofon

Redactie-adres Reuvenplaats 3, 2311 BE Leiden
Postbus 9500 2300 RA Leiden
Telefoon 071-527 7272
Website mareonline.nl
E-mail redactie@mare.leidenuniv.nl
De redactie is op vrijdag gesloten.
Oplage circa 15.000
Hoofredactie
Frank Provoost frank.provoost@mare.leidenuniv.nl
Redactie
Vincent Bongers vbongers@mare.leidenuniv.nl
Bart Braun bbraun@mare.leidenuniv.nl
Anoushka Kloosterman a.kloosterman@mare.leidenuniv.nl
Marleen van Wesel h.g.van.wesel@mare.leidenuniv.nl
Susan Wichgers (stagiar) susanwichgers93@gmail.com
Medewerkers
Fernke Blommaert · Mattijn de Groot · Holger Gzella · Marit de Roij · Marlies Rothoff · Benjamin Sprecher
Fotografie Taco van der Eb · Marc de Haan
Illustraties Bas van der Schot · Bandirah · Silas.nl
Basisonwerp Roeland Segaar, Dokwerk Communicatie
Art direction en vormgeving Marcel van den Berg
Drukwerk Rodi Rotatiedruk, Broek op Langedijk
Advertenties Bureau van Vliet B.V.
Postbus 20 2040 AA Zandvoort
Telefoon 023 - 571 47 45
Redactieraad
Prof. dr. J.C. de Jong (voorzitter) · Prof. dr. F. Israel (vice-voorzitter) · Dr. Hans Vollaard (secretaris) · Maxim Allaart · Asel Arykbaeva · Joline Cramer · drs. Bart Funnekotter · Marlou Grobbon · drs. Malou van Hintum · mr. Folkert Jensma · Josephine Say · Prof. dr. Nico Schrijver
Jaarabonnementen
Een jaarabonnement op *Mare* loopt van september t/m juni. Belangstellenden kunnen *Mare* thuisgestuurd krijgen door €35 over te maken op IBAN NL68RAB00103257950 ten name van Universiteit Leiden (o.v.v. *Mare* en SAP-nummer 6200092091) en vervolgens een bevestigingsmail met daarin hun adres te sturen naar redactie@mare.leidenuniv.nl. Studenten betalen €25.
Ter controle graag in de bevestigingsmail ook het studentnummer vermelden.
Adreswijzigingen
Alleen schriftelijk met postwikkelt.
Klachten en opmerkingen over de toezending van *Mare* 071-5277272.
Mededelingen voor het op donderdag verschijnende nummer moeten uiterlijk de voorafgaande donderdag 16.00 uur in het bezit van de redactie zijn.
ISSN 0166-3690

Column

Mik altijd op het hart

Amerika is een land vol clichés. Na een jaar raak je eraan gewend. Sander en Joseph, twee vrienden uit Nederland, zijn komen overvliegen voor een *roadtrip* door Louisiana. Ze hebben een lijstje.

Ik ken ze nog van de basisschool. Nu is de een bankier en doet de ander iets met IT.

Louisiana bestaat voornamelijk uit moeras. De *freeway* staat op hoge betonnen palen. We hebben net 15 pond *crawfish* gegeten. Met onze handen uit elkaar gepeuterd. Een kleine rivierkreeftholocaust. Terwijl onze auto zich door de hete, vochtige lucht voortduwt, vraag ik mij af: was ik niet ooit van plan vegetariër te worden?

Plotseling zie ik een enorm bord: 'GUN SAFETY FOR KIDS. Little shooters rifle camp. Ages 6 to 14 - register in person.' Natuurlijk neem ik die afslag.

Een lelijk, aftands gebouw en een paar gloednieuwe pick-up trucks. We doen voorzichtig de deur open. Sander vraagt zich hardop af: 'Mogen we die wapens aanraken? Straks denken ze nog dat ik terrorist ben.' Sander is Deens, maar ziet er ongedefinieerd midden-oosters uit.

Het interieur is strak utilitair en schoon. Overal wapens. Er staan twee moddervette mannen achter de toonbank. Wij introduceren onszelf.

'So y'all are Europeans that want to shoot a gun?' Ze kijken elkaar wantrouwend aan. Het is even stil. Dan valt het besluit: 'Sure.'

Vijf minuten later heb ik een volautomatisch AR-15 machinegeweer met geluiddemper in mijn handen. De toonbank is bezaaid met pistolen. Iedereen is enthousiast door elkaar aan het praten. Ze hebben een Luger pistool, en klassieke *tommy gun* en een *Browning Automatic Rifle*, een zwaar machinegeweer uit de tweede wereldoorlog. De vetzak met de truckercap – hij blijkt later schietinstructeur te zijn – kijkt ons even bedachtzaam aan.

'Federal regulations prohibit us from letting these fine young gentlemen shoot our AR-15s right?'

'Yup.'

'But what if we're to go outside for a smoke, and leave the AR-15s on the counter, with a box of bullets. And what if these Europeans would then take the gun to the range and shoot it. We would never know.'

'Nope.'

'I really need a cigarette.'

'Yup.'

Ik zie het helemaal zitten, mijn eigen machinegeweer. Maar Joseph grijpt in: 'Yeah, so, you know, we've never actually touched a gun and we don't want to hurt anyone.' Hij kijkt me even indringend aan. 'Ourselves mostly.'

Even later op de schietbaan. Ik heb een .45 in mijn handen.

'Let's rock and roll!' roept de instructeur. 'Let's pretend to shoot some of them...' hij laat een pregnant pauze vallen, '...zombies!'

Ik richt op het hoofd van het papieren mannetje. Door de enorme terugslag vliegt het ding bijna uit mijn handen. De geur, de gasontlading, het kleine rookwolkje. Een gat, precies tussen de ogen van het doelwit. Ik leg het snel weer neer. De instructeur pakt het wapen en laat zien hoe ik mijn voeten moet zetten.

'When I teach my students I always say, aim for the heart, then hit them in the chest.'

'Waarom het hart?' vraag ik. 'Waarom niet gewoon de armen of benen?'

'If they survive they can sue you. And they will sue you. They'll even sue a cop.'

Vol ongeloof vraag ik: 'You shoot to kill because it's cheaper?'

Als antwoord schiet de instructeur het doelwit twee keer in zijn papieren hoofd. Hij heeft geen last van terugslag.

Sander krijgt een .22 met een geluiddemper. Bijna liefkozend zegt de instructeur: 'This little baby is great. No kickback, and you can't even hear her on a busy street.'

Uiteindelijk komt de AR-15 ook nog even voorbij.

Als we de winkel verlaten roept hij ons nog na: 'I know y'all are telling each other stories about people from the south up there. I'm glad that we could show some Europeans what responsible gun ownership looks like. Not all of us are crazies!'

Tevreden stappen we in de auto. Weer een cliché van het lijstje geschrapt.

BENJAMIN SPRECHER is postdoc in Yale, en begint binnenkort als assistent professor bij het Centrum voor Milieuwetenschappen in Leiden

De hopedealer

Hoe Hasan Davis zijn (leer)problemen overwon

Gearresteerd, van school getrap en toch succesvol jurist geworden: Hasan Davis vertelt woensdag zijn verhaal op het symposium *Studeren met een functiebeperking*. 'Durf hulp te vragen, of zelfs te eisen.'

DOOR MARLEEN VAN WESEL 'Nadat ik gearresteerd was, kwam mijn moeder me ophalen van het politiebureau. Terwijl de ouders van de andere jongens kwaad waren, bleef zij kalm. Onderweg naar huis, in de auto die ze geleend had, wachtte ik alsnog een woede-uitbarsting af. Maar toen ik opzij keek, zag ik haar huilend naar me kijken', vertelt Hasan Davis.

Hij groeide op in Georgia, in de Verenigde Staten, in de jaren zeventig en tachtig. 'Er was armoede thuis, we moesten vaak verhuizen en ik heb dyslexie en ADHD. In *first grade* sloot de leraar me op tussen de kapstokken, omdat ze niet wist wat ze met me aan moest. Zo werd ik voortdurend genegeerd door leraren. Terwijl ik steeds gefrustreerder raakte, leerde ik een groep

'Anders zijn dan de rest levert ook een andere blik op de wereld op.'

jongens kennen die allerlei slechte keuzes maakten, omdat ze net als ik geen kansen kregen. We kwamen met de politie in aanraking. Uiteindelijk zijn we gearresteerd voor winkeldiefstal. Maar we spookten wel meer uit.'

'*Life-changing*', omschrijft hij de blik van zijn moeder. 'Mij was altijd verteld dat ik nergens voor deugde. Maar ineens zag ik mezelf in haar ogen: zij geloofde wél in me. Niet dat het meteen goedkwam, maar voortaan als ik te horen kreeg dat mensen als ik nooit iets zouden bereiken, hield ik me vast aan die blik.'

Davis werd naar *alternative school* gestuurd. 'En er weer vanaf getrap. Pas toen ik terugkeerde en om hulp vroeg, veranderde er iets. Met een toelatingstest kon ik naar *college*. Ik had nog altijd moeite met lezen, wat ik probeerde te verbergen. Ik wachtte bijvoorbeeld met al mijn lees- en schrijfwerk, tot mijn *roommate* sliep, zodat hij niet zag hoelang ik er wel niet over deed. Ik schaamde me. Dingen mislukken niet zozeer vanwege je leerbeperking, maar vooral omdat je geen hulp durft te vragen.'

Dat inzicht was het begin, zegt hij. 'Ik belandde op de Dean's List (met daarop de best scorende studenten, *red.*) en werd verkozen als *homecoming king* en voorzitter van de studentenraad.'

In 1996 haalde hij zijn rechtendi-

ploma aan de Universiteit van Kentucky en sindsdien bekleedde hij allerlei functies op het gebied van jeugdrecht, tot aan commissaris van het Kentucky Department of Juvenile Justice. Tegenwoordig is hij jeugdadvocaat en directeur van Hasan Davis Solutions. 'Hopedealer, noem ik mezelf. Ik wil mijn verhaal delen. Want als je dromen hebt, moet je je niet laten tegenhouden door je beperkingen. Durf hulp te vragen, of zelfs te eisen.'

Of hij zelf nog last heeft van z'n dyslexie en ADHD? 'Elke dag.' Hij blijft even stil. 'Maar toen ik jong was, werd ik steeds kwaad, omdat ik anders was dan de rest. Nu weet ik dat ik daardoor ook een andere blik op de wereld heb. En soms lach ik erom. Als ik door mijn slechte *reading skills* per ongeluk weer eens een verkeerde kamer binnenloop.'

Seminar: Jeugdrecht, door Hasan Davis, Kamerlingh Onnes Gebouw, 19 april, 14.00 u.

Symposium: *Studeren met een functiebeperking*, Nieuwe Energie, 20 april, 13.00 u.

Gevangenisreiziger

De Gentse hoogleraar criminologie Tom Vander Beke houdt op 21 april de Thorbeckelezing, over toezicht op detentie.

Over Europese gevangenis schreef u het boek *Howardreizen*, waarin u in de voetsporen van John Howard gevangenis bezoekt. Wie was hij?

'Een Engelsman uit de achttiende eeuw, die als eerste systematisch Europese gevangenis bezichtigde en daarover schreef in dikke, iconische boeken: *The State of the Prisons*. Als *high sheriff* van de *county* Bedfordshire viel detentie onder zijn taken. De meeste sheriffs gingen niet daadwerkelijk in de gevangenis kijken, maar hij wel. Gedetineerden moesten voor alles betalen: eten, een bed, zelfs voor hun boeien. Zo werden de gevangenisbewaarders betaald. Hij pleitte voor een salaris. 'In zekere zin was hij de eerste gevangenis-toezichthouder, wat meteen de link met mijn lezing is. Zelf ben ik ook voorzitter van de commissie van toezicht van de gevangenis van Gent geweest. Het Gentse Tuchtuis was trouwens Howards favoriete gevangenis.'

U reisde hem dus achterna?

'Slechts door zes landen: Nederland, Noorwegen, Frankrijk, Italië, Azerbeidzjan en Engeland. Maar in mijn lezing zal ik het vooral hebben over wat België en Nederland gemeen hebben, want de Thorbeckelezing is een uitwisseling tussen Gent en Leiden. Er is ook een pleitwedstrijd, waarbij onze studenten met die van jullie in de clinch gaan rond het thema gevangenisrecht. Volgend jaar komt er weer een Leidse delegatie naar Gent.'

Wat hebben Nederland en België rond dit thema gemeen?

'Die commissies van toezicht bijvoorbeeld, die zijn geïnstalleerd in de korte periode dat we samen één land vormden. In Nederland is het penitentiare recht na de Tweede Wereldoorlog echter grondig herzien. In België besloot men halverwege de jaren negentig pas dat er een nieuwe wetgeving moest komen, die er in 2005 kwam, maar nog altijd niet volledig is geïmplementeerd. Het beklagrecht voor gedetineerden komt er bijvoorbeeld nog aan. Jullie commissies van toezicht zijn bovendien vrij professioneel. In België zijn het amateurs, in elke zin van het woord, hoewel de regels intrinsiek niet heel anders zijn.'

Merkte u dat zelf ook, als commissievoorzitter?

'Hoewel er dus geen beklagrecht was, konden gedetineerden bij ons wel klachten aankaarten, waarbij wij een bemiddelende functie hadden. Bijvoorbeeld over de overbevolking van de gevangenis, het voedsel, of de positie van geïnterneerden, tbs'ers bij jullie. Die zaten vaak tussen andere gevangenen, wat voor allerlei problemen en wantoestanden zorgde. Op dat gebied is er wel wat verbeterd. Ik durf niet te zeggen: dankzij de commissie van toezicht. Sommige van onze rapporten werden namelijk door niemand gelezen, wat behoorlijk frustrerend was. Als academicus heb je gelukkig ook andere kanalen, maar je moet dus een beetje gek zijn om bij zo'n commissie te gaan. Ook wat dat betreft waren we amateurs.'

Nederland, voorbeeldland?

'In Nederland is het toezichtsverhaal wat weggedeemsterd. In academische papers is het geen groot issue, omdat jullie nationale systeem relatief stabiel is. Maar voor de implementatie van internationale richtlijnen lopen jullie daardoor niet echt warm. Terwijl toezicht in het kader van internationale samenwerking steeds belangrijker wordt: als iemand in een ander land gedetineerd wordt, kan aangevoerd worden dat daar mensenrechten worden geschonden. En dat moet dan uitgezocht worden.'

Thorbeckelezing: Sterrewacht Leiden, 21 april, 15.00 u

Frutti di Mare

Vroeger zopen ze harder

DOOR VICTOR-JAN VANPARIJS 'Wie er gaat winnen? Dat maakt ons niks uit. Wij zijn hier alleen maar om te zuipen', zegt barman Joost Evers (24). 'Wij zijn ook geen lid van een vereniging. Ik sta hier al voor de derde keer achter de bar, via een uitzendbureau. Ik kijk er maanden naar uit.'

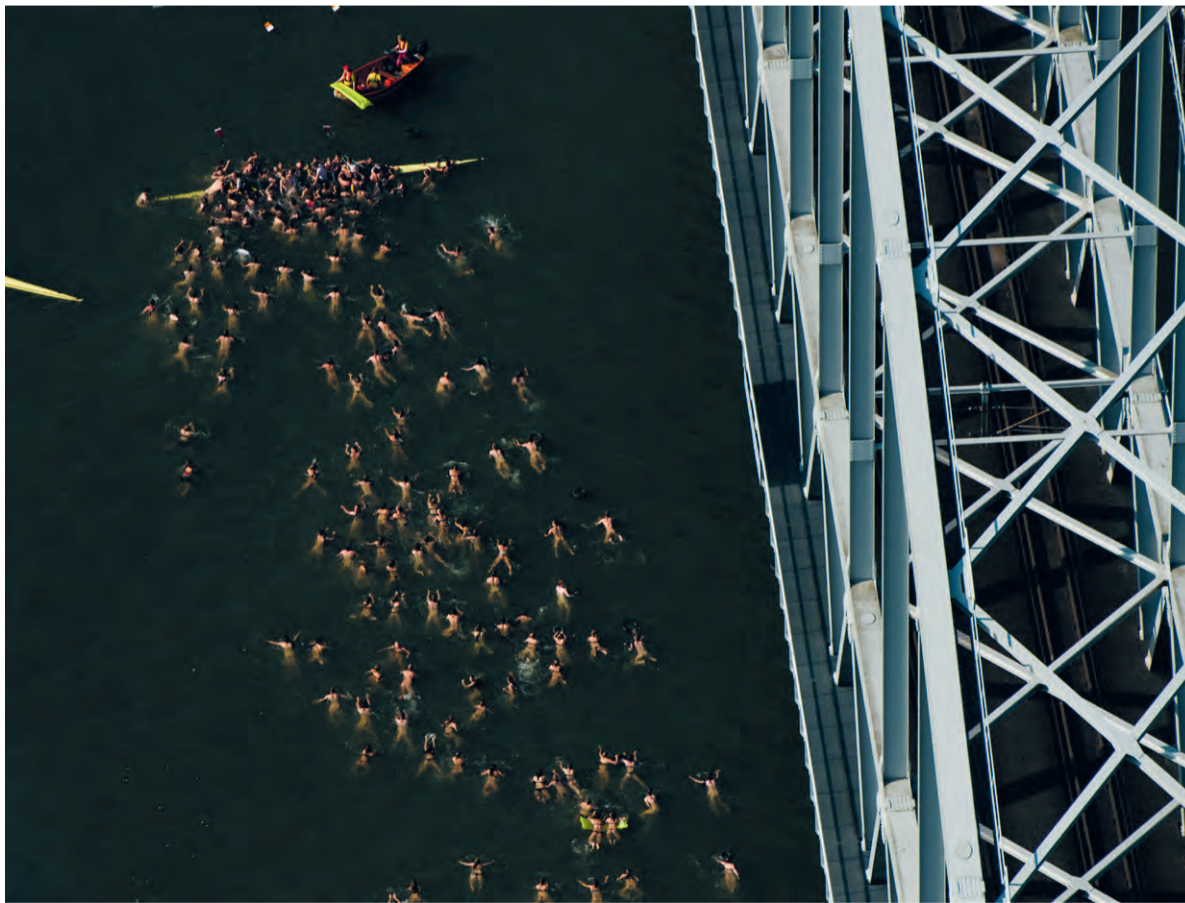
Dat niet iedereen afgelopen zondag naar Houten is afgezakt voor het roeien is duidelijk. Conform de traditie zijn de meeste toeschouwers gehuld in vereningskledij, inclusief strohoeden en wandelstokken. Wat in 1878 begon als een wedstrijd tussen Njord uit Leiden en Laga uit Delft, naar het voorbeeld van *The Boat Race* tussen Oxford en Cambridge, is tegenwoordig een heus folkloristisch festival. Voor de 134e keer al.

Of ja, wat heet folkloristisch? Voor de buitenstaander heeft de Varsity misschien meer weg van een *gay parade*: mannen die in kleurrijke strakke pakjes in een boot over het water varen. De winnaars van het hoofdnnummer ('De Oude Vier') worden gefeliciteerd door hun naakte verenigingsgenoten die, slechts gehuld in verenigingsdas, het water inspringen.

Daarnaast heeft de winnende vereniging de twijfelachtige eer om een 'kroegjool' te organiseren, een groot open feest met gratis bier. Het is slechts een greep uit de vele tradities die de Varsity rijk is.

Met name de corporale verenigingen zijn goed vertegenwoordigd, waarbij vooral de rivaliteit tussen Amsterdam (Nereus) en Rotterdam (Skadi) opvalt. Er is zelfs speciaal een boot afgehuurd die alleen toegankelijk is voor hun leden, waarop ze hun Ajax-Feyenoord-vete op studentikoze manier beslechten: door met bier naar elkaar te gooien. Ook wordt er gezoid, wat zoveel is als elkaar bij de reviers te grijpen en proberen tegen de grond te werken.

Dat vroeger alles beter was, wordt beaamd door de oudere garde langs de kant. Niet iedereen is even blij met de hoeveelheid alcohol die er wordt geconsumeerd. 'Vroeger werd er nog echt hard

De Nereus-aanhang zwemt, gehuld in verenigingsdas, naar de winnaars van 'De Oude Vier'. Foto Merijn Soeters

gezopen', zegt Toon Veenstra (67), die in de jaren '70 zelf lid was van Laga. 'Dat kunnen die jonge gasten niet meer' Wat hem nog meer opvalt: 'Het is een stuk drukker nu de knorren beter vertegenwoordigd zijn.'

Knorren, dat zijn de niet-corporale verenigingen die pas sinds 1973 welkom zijn op de Varsity. Een van hen is Gerard van der Velden, die zelf al voor de vierde keer op de Varsity roeit. Niet in het hoofdnnummer, daarvoor heeft zijn

vereniging (het Maastrichtse Saurus) te weinig goede ouderejaars roeiers, maar wel in het gevorderde skiff-velde. 'De Varsity leeft ook bij ons knorren. Het is een unieke wedstrijd binnen de roeiwereld. Niet in het minst vanwege het grote aantal toeschouwers. Al blijft het in de eerste plaats een corporaal onderonsje: zij weten simpelweg de beste Oude Vier op het water te leggen.' Van der Velden zou uiteindelijk wel winnen in zijn categorie.

Waar Ajax-Feyenoord soms uitdraait op een gelijkspel is het roeien onverbidde-lijk: de kroegjool vindt plaats in Amsterdam en Skadi kwam met een vierde plaats niet eens in de buurt. De Leidse delegatie van Njord strandde op een derde plek, ruim achter Triton uit Utrecht.

Asopos De Vliet deed niet mee met het hoofdnnummer. Dit jaar werd ook de 'Dames Vier' verroeid: het tweede hoofdnnummer dat tevens werd gewonnen door Nereus.

Nieuws

Promotierecht

Ook universitair hoofddocenten (UHD'ers) zouden het recht moeten hebben om medewerkers te laten promoveren. Dat vinden 29 Leidse hoogleraren, die rector Carel Stolker in een open brief oproepen om zich in zijn netwerken in te zetten voor dat recht. Dat vinden niet alleen zij, maar ook een meerderheid van de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel dat dit *lus Promovendi* moet regelen is daar al aangenomen, maar het blijft in de Eerste Kamer een beetje liggen. Dat is onhandig: in andere landen heeft een associate professor dit recht vaak wel. Soms komt het volgens de profs zelfs voor dat kandidaten een Nederlandse UHD-positie afslaan omdat hun aio's dan niet bij hen mogen promoveren. Het is ook wat raar, omdat juist die UHD'ers vaak intensief met een promovendus samenwerken, en er nu ook nog ergens een hoogleraar bijgezoekt moet worden om te zorgen dat er daadwerkelijk gepromoveerd kan worden.

Gifmengster Goeie Mie

Leiden was de woonplaats van een van de grootste seriemoordenaresses uit de geschiedenis. Goeie Mie, of eigenlijk Maria Swanenburg, maakte van 1879 tot 1881 bijna honderd slachtoffers, waarmee ze tot op de dag van vandaag in het *Guinness Book of World Records* staat als de grootste gifmengster aller tijden. Vijftien van haar slachtoffers werden onderzocht, maar de rapporten van die onderzoeken zijn pas recentelijk teruggevonden in het Nederlands Forensisch Instituut, en geschonken aan de Universiteit Leiden. Op maandag 1 mei houdt de Universiteitsbibliotheek een studiemiddag ter gelegenheid van de schenking. Drie experts komen vertellen over Goeie Mie, het negentiende-eeuwse rechtssysteem en de onderzoeken. Het evenement duurt van 15.30 tot 18.00 uur en vindt plaats in de Vossiuszaal van de UB.

Soros-universiteit dicht

De regering van Hongarije heeft een wetsvoorstel aangenomen dat het einde van de Central European University (CEU) in Boedapest betekent. Duizenden mensen protesteerden de afgelopen week tegen de wetswijziging, maar volgens president Janos Ader is de wijziging niet in strijd met academische vrijheid of internationale wetgeving. CEU is opgericht en betaald door de Hongaars-Amerikaanse miljardair George Soros, maar volgens de wetswijziging moeten door het buitenland gefinancierde onderwijsinstellingen, die niet actief zijn in land van herkomst, de deuren sluiten. De meerderheid van het Hongaarse parlement is niet blij met Soros, omdat hij vluchtelingen- en burgerrechtenorganisaties financieel steunt.

Donderdag is een vrijdag

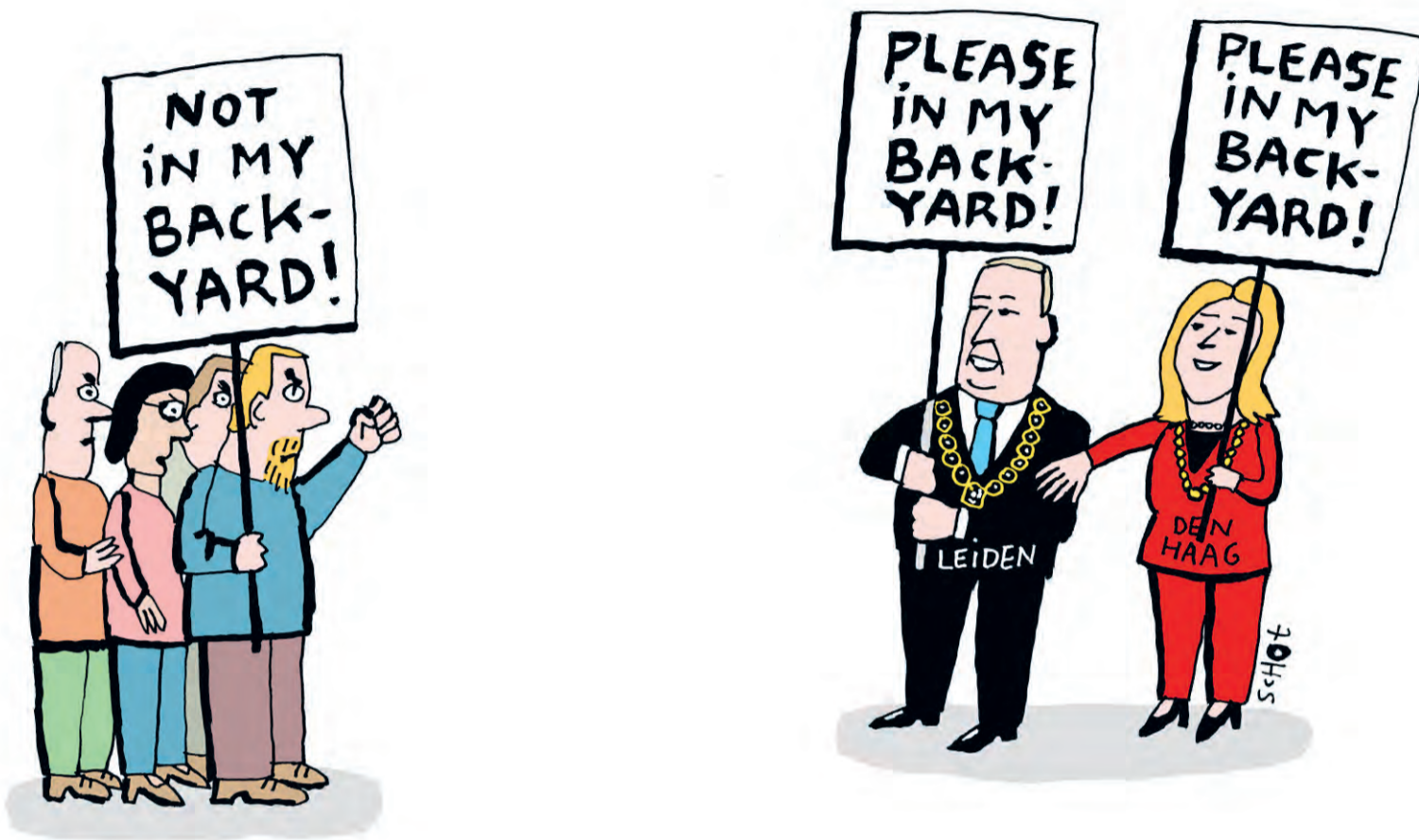
Op Goede Vrijdag mag iedereen met een studenten-OV gratis reizen van DUO en de NS. Heb je een weekend-abonnement, dan mag je de donderdag ervoor – vandaag dus – gratis reizen vanaf 12:00 uur. Eerste en Tweede Paasdag tellen als gewone feestdag: dan mogen de weekenders dus gratis reizen, en de week-abonnementhouders met korting. Koningsdag, werkt hetzelfde als de Paasdagen, en de woensdag ervoor hebben de weekenders weer vrij reizen vanaf twaalf uur. Zij krijgen dus eigenlijk extra vrijdagen. Ook de dag voor Bevrijdingsdag (donderdag 4 mei) en Hemelvaart (woensdag 23 mei) tellen als een vrijdag.

Post-Rome-beurs

Archeoloog prof. dr. Frans Theuvs heeft een zogeheten Advanced Grant gekregen van subsidieverstrekker European Research Council. Met deze onderzoeksbeurs van tweeënhalve miljoen euro kan hij vijf jaar onderzoek doen naar hoe West-Europa zich herstelde na de val van het Romeinse Rijk. Hij is vooral geïnteresseerd in boerengemeenschappen, en de spullen die ze achterlieten in hun graven.

Die campus komt er

En ook in Leiden, alleen is 'de oplossing nog onder constructie'

De nieuwe Humanities Campus komt er, op de beoogde locatie. CDA-gemeenteraadslid Moniek van Sandick vroeg donderdag in de gemeenteraadsvergadering donderdag om een 'glasheldere toezegging'.

DOOR MARLEEN VAN WESEL Hoe die Humanities Campus gerealiseerd gaat worden én wat de oplossing wordt voor de 58 sociale huurwoningen tegenover het Lipsius, daar kon wethouder Paul Dirkse 'vanwege het onder-constructie-karakter van de vervolgaanpak' nog niet inhoudelijk op ingaan.

Die woningen zouden gesloopt moeten worden voor de uitbreidingsplannen van de Faculteit der Geesteswetenschappen.

Eind 2016 stopte woningcorporatie De Sleutels echter haar medewerking aan de bouwplannen: de bewoners wilden namelijk helemaal niet wijken. Maar de universiteit wil ook niet afwijken van haar voorkeursmodel, liet ze in februari aan het college van burgemeester en wethouders weten.

In maart volgde het eindverslag van Co Vrouwe. De voormalig manager Vastgoed en Ontwikkeling

van woningstichting Ons Doel was in mei 2016 aangesteld als de onafhankelijke procesbegeleider van het zogenaamde participatietraject dat de universiteit in gang zette.

In zijn verslag constateerde Vrouwe dat het resultaat 'beperkt' was. Niet alleen is er geen overeenstemming bereikt tussen de universiteit en de woningcorporatie; uit het uitblijven van een stedenbouwkundig plan, leidt hij bovendien af dat het hele proces 'voor de universiteit ook geen nieuwe inzichten heeft opgeleverd'.

Afgezien dan dat de universiteit 'bij tijd en wijle' ondervonden had dat 'in een participatieproces met belanghebbenden die zich bedreigd voelen, soms andere vaardigheden worden gevraagd dan die waar men in de academische wereld mee uit de voeten kan.'

'Het heeft geen zin voor ons om in een halve campus te investeren', zei rector magnificus Carel Stolker eind maart tegen *Sleutelstad.nl*.

En sindsdien is er een hoop te doen rond de toekomst van de geesteswetenschappen-campus. Een gemeenteraadslid van de Haagse D66-fractie opperde Den Haag al als alternatieve locatie voor de campus.

Het college van burgemeester en wethouders liet vorige week dinsdag weten de regierol in het project

Humanities Campus over te nemen.

Maar voor het Leidse CDA volstond dat nog niet helemaal, bleek in de gemeenteraadsvergadering afgelopen donderdag. De fractie had een interpellatiedebat aangevraagd, een relatief zwaar middel, waarbij moties ingediend mogen worden. 'Het CDA wil met dit interpellatiedebat vaart zetten achter de terecht regierol van de Gemeente Leiden', zei Van Sandick.

'De plannen van de universiteit zijn afschuwelijk voor de bewoners', realiseert ze zich. 'Een bijna onmogelijke opdracht die de universiteit vraagt.'

Toch wil ze weten of de vervolgaanpak van het college wél 'tot een stedenbouwkundig model' zal leiden in juni.

Dan zal het college de vervolgaanpak namelijk voorleggen aan de raadscommissie, voor behandeling in de gemeenteraad in juli.

'Een ding is duidelijk', reageert wethouder Dirkse alvast. 'Uit de actie van een raadslid van D66 uit de fractie in Den Haag, blijkt wel hoe gewild onze universiteit is. Veel gemeenten wensen zich ongetwijfeld een wereldvermaard instituut als de faculteit geesteswetenschappen binnen hun stadsgrenzen.'

Maar: die faculteit staat dus in

Leiden. 'En als het aan dit college ligt, blijft dat de komende honderd jaar zo.'

'De komende honderd jaar, dat vinden wij wat kort, maar we kunnen hier wel mee leven', reageert Van Sandick.

En dat de wethouder 'nog eventjes onder de pet wil houden' welke dingen er tot dusver zijn vastgelopen, om in alle rust aan een oplossing te werken, begrijpt ze ook wel. Maar ze mist vooral nog een toezegging dat de Humanities Campus daadwerkelijk in het Doelengebied komt.

Dirkse: 'Wij richten ons op die belangrijke campusontwikkeling in dat gebied, de hele campus, en we richten ons op een oplossing voor de bewoners in dat gebied. Dus volgens mij kan ik daarmee u toezegging gestanden.'

Dat is én geen correct Nederlands, én de betekenis ervan is onduidelijk, maar het volstaat voor het CDA. Er wordt dan ook geen motie ingediend.

Burgemeester Henri Lenferink liet tijdens het interpellatiedebat intussen geen misverstand bestaan over de grotere lijnen: 'Ik kan wel even peilen: is er iemand tegen dat de Humanities Campus na honderd jaar nog steeds hier staat? Niet? Dan blijft 'ie ook daarna.'

Wat is de Humanities Campus ook alweer?

De Faculteit Geesteswetenschappen is momenteel grotendeels gevestigd in verschillende gebouwen op het zogenaamde Doeleneiland: het gebied tussen de Witte Singel, de Groenhazengracht, de Doelengracht en de Hortus Botanicus. Hier staan het Johan Huizingagebouw, het Lipsiusgebouw, de Reuvenplaats en het Arsenaal.

Aan de overkant van de Witte Singel staan aan weerszijden van de Universiteitsbibliotheek nog enkele gebouwen, en achter het Academie-

gebouw, aan de Nonnensteeg, is het P.J. Veth-gebouw.

Deze gebouwen zijn 'verouderd, inflexibel en de indeling ervan laat te wensen over', staat op de universiteitswebsite te lezen. 'Daarnaast kampt de faculteit met ruimtegebrek.'

Eind 2014 was al duidelijk dat de Universiteitsbibliotheek en het Arsenaal, een monument, zouden blijven staan. Onlangs is op de UB de Asian Library geopend en momenteel wordt het P.J. Veth-gebouw al onder handen genomen.

Maar daartussen zou een heuse Humanities Campus moeten verrijzen. Samen met de gemeente stelde de universiteit daartoe een zogenaamde nota van uitgangspunten op, die in januari 2016 door de gemeenteraad werd vastgesteld. Belangrijke uitgangspunten zijn het doortrekken van de Doelensteeg vanuit de binnenstad naar de UB en een wandelroute in het kader van het Singelpark. In Leiden wordt namelijk gewerkt aan een kilometerslang aaneengesloten stadspark, langs de singel rond het centrum.

Een centraal plein was wenselijk en, niet onbelangrijk: 'De bouwhoogte is beperkt en past bij het silhouet van de historische stad.' De hoogte in is dus geen optie.

De breedte dan? Bij de 58 sociale huurwoningen die eveneens op het Doeleneiland staan, tegenover het Lipsius, viel in november 2015 een brief op de mat: de universiteit had een Humanities Campus voor ogen, waarvoor de woningen zouden moeten wijken. Maar daar willen de bewoners dus nog altijd niets van weten. **MVV**

‘Tutoren zuipen het geld weg’

Rechten maakt zich zorgen over drankgebruik op kosten van de faculteit

Volgens studentenpartij CSL betaalt de faculteit Rechten onbedoeld het kroegbezoek van studenten. ‘Ik schrik hiervan.’

DOOR VINCENT BONGERS De faculteit Rechten neemt haar eerstejaars bij de hand in het zogeheten Leiden Law Practices (LLP). De propedeuse-studenten krijgen in een werkgroep uitleg van tutores over de studie, de faculteit en hoe je het beste kunt studeren. Er is ook budget beschikbaar voor uitstapjes om elkaar beter te leren kennen.

‘In de praktijk is het soms lastig om dit soort uitstapjes te organiseren. Studenten kunnen vaak niet, dan blijft het geld over,’ zei Joost Vedder van studentenpartij CSL tijdens de faculteitsraad maandag.

‘Ik heb nu gehoord, en daar schrok ik echt wel van, dat de studenttutores dan zeggen: “We gaan met z’n allen naar de kroeg en we gaan het geld wegzuipen.” Dat lijkt me niet de bedoeling.’

‘Ik hoor wel vaker dat het lastig om een bijeenkomst te plannen, maar dat het zo kan gaan heb ik nog nooit eerder gehoord,’ reageerde decaan

Joanne van der Leun. ‘Het budget is duidelijk bedoeld om de community te bevorderen voor de gehele groep. Of in elk geval zoveel mogelijk leden van de groep. Niet voor de tutores om zelf iets te doen.’

‘De vraag die ik altijd stel: Kun je het voor jezelf rechtvaardigen, dat je belastingcenten naar de kroeg brengt?’, voegde Dennis Hoitink van het bestuur daar aan toe.

‘Dat kan als er een aantal studenten uit de groep aanwezig is in die kroeg’, aldus portefeuillehouder onderwijs Peter van Es.

‘En daar onder het genot van een

glasje een geweldige *community* gaat *builden*. Maar gaat het om tutores die onder elkaar gaan feesten op kosten van de faculteit?’

Volgens Vedder zit het iets anders. ‘De tutores zeggen: “We gaan naar de kroeg. Kom en neem zoveel mogelijk vrienden mee.” Het geld moet op. Mijn huisgenoten zijn mee geweest met een tutorgroep en hebben dus op kosten van de universiteit bier gedronken.’

‘Dat is een duidelijk geval van hoe het niet moet’, vond Van der Leun. ‘Dit moeten we onder de aandacht brengen bij de coördinatoren van het

tutoraat. Het geld moet op de juiste manier gebruikt worden. Maar we willen niet alles dichttimmeren. Als je bijvoorbeeld met je groep pizza wilt eten, dan moet dat kunnen. Maar als het verkeerd gaat, dan besteden we daar aandacht aan.’

‘Ik ben blij dat je dit meldt’, zei portefeuillehouder onderzoek Larissa van den Herik tegen Vedder.

‘Ik wil hierin in het kader van diversiteit en inclusiviteit ook nog iets over opmerken. Activiteiten met veel alcohol schrikken ook bepaalde studenten af. Misschien moet je dit soort dingen helemaal niet doen.’

Geld, stenen en een lintje

‘De man van geld en stenen,’ noemde de Leidse burgemeester Henri Lenferink de vicevoorzitter van het college van bestuur, Willem te Beest. Hij gaat 1 mei met pensioen, en zijn afscheid van de Universiteit Leiden werd op 7 april gevierd in de Pieterskerk. Hij ontving een koninklijke onderscheiding. Te Beest vervulde zijn functie twaalf jaar, en hield zich bezig met financiën, huisvesting en ICT. Zo heeft hij geholpen bij de realisatie van de nieuwe bètacampus en leidde hij de implementatie van Usis. Foto Marc de Haan

Studieschuld aflossen lastiger

Het aantal oud-studenten dat hun studielening niet terug kan betalen, neemt sterk toe. Tegen de honderdduizend oud-studenten verdienen te weinig om hun aflossingen te doen. Dat schrijft *Trouw*, dat zich baseert op cijfers van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

Volgens de cijfers nadert het aantal studenten dat in 2016 niet kon terugbetalen de honderdduizend. Al

is de definitieve balans voor dat jaar nog niet opgemaakt. Voor 2015 is dat al wel gebeurd. In dat jaar waren bijna 90.000 van de terugbetalers niet in staat om af te lossen: drie keer zoveel als in 2009. Het gaat om dertien procent van het aantal oud-studenten die nog een schuld hebben openstaan. Een lening moet in principe in vijftien jaar worden afgelost.

Onlangs berekende het Interstedelijk Studenten Overleg nog dat alle studieschulden bij elkaar op-

geteld momenteel 17,9 miljard euro bedragen, oftewel ruim zeven miljard biertjes. De economische crisis die in 2008 begon, is deels oorzaak van de toename. Het aantal werkloze hoogopgeleiden steeg. Maar studenten lenen ook steeds meer, dus moeten zij ook meer terugbetalen. Door het afschaffen van de basisbeurs neemt de schuldenlast alleen nog maar toe. Een deel van het geleende geld zal nooit terugbetaald worden aan de overheid. **VB**

Geen beurs voor Haagse Navigators

Ophefje in Christenland: de Haagse Hogeschool geeft de plaatselijke tak van de Navigators geen bestuursbeurzen. Wielid wil worden, moet de evangelische grondslag van die vereniging onderschrijven.

Daardoor is de club niet toegankelijk voor alle studenten, meent de hogeschool, en onderwijsminister Bussemaker ging in de redenering mee. Omgekeerd menen allerlei christenen dat juist zij hier gediscrimineerd worden. Perspectief, de

jongerentak van de ChristenUnie, maakte uit protest een bedrag van €1700 over naar de NSDH.

Verenigingen op religieuze grondslag komen bij de Universiteit Leiden wel in aanmerking voor een bestuursbeurs, aldus universiteitswoordvoerder Caroline van Overbeeke. ‘Als Haagse verenigingen niet alleen leden van de hogescholen in Den Haag hebben, maar ook een aanzienlijk deel van de leden bij ons studeert, dan kunnen bestuursleden van die vereniging in aanmer-

king komen voor ondersteuning. Dan moeten die bestuursleden wel aan de overige vereisen voldoen, zoals bij ons ingeschreven zijn als student, en de vereniging moet een toegevoegde waarde hebben voor de studentengemeenschap. Er zijn inderdaad verenigingen in Den Haag die bestuursbeurzen ontvangen. Hoe groot dat ‘aanzienlijk deel’ precies moet zijn, ligt overigens niet vast in het reglement dat de universiteit voor bestuursbeurzen heeft. **BB**

Rechten wil rijke rokers niet weggagen

De faculteitsraad Rechten heeft kritiek op de plannen om een rokersruimte te maken op het terrein van de Oude Sterrewacht.

Maandag werd tijdens de faculteitsraad het arbo-, veiligheid- en milieujaarplan van Rechten besproken. Personeelsraadslid Bart Labuschagne merkte op dat er plannen zijn om bij de Oude Sterrewacht, die voornamelijk door Rechten wordt gebruikt, een rookvoorziening te maken.

De reden: ‘Als het regent wordt er in de opening van de voordeur gerookt, wat niet wenselijk is’, las Labuschagne voor. ‘Hoe gaat dat eruit zien? Een lelijk ding bij een monumentaal pand, waar al die rokers onder gaan staan?’

‘We zijn aan het kijken hoe we een passende rookvoorziening kunnen maken voor de Sterrewacht’, aldus Thomas van Beek, hoofd facilitaire zaken van Rechten. ‘Er is er een ontworpen door een architect, maar die is te duur om uit te voeren, helaas. We kijken nu of een afgeslankte versie mogelijk is.’

Decaan Joanne van der Leun: ‘Met een mooie koepel?’

Van Beek: ‘Het ontwerp is prachtig, maar ik denk niet dat we die uitgave kunnen verantwoorden. Ons

geld is voor onderzoek en onderwijs, niet voor rookvoorzieningen.’

Joris Zielstra van studentenpartij ONS Leiden zag het plan niet zitten: ‘Ik heb het idee dat deze oplossing wat ver gaat. Het is niet de juiste gang van zaken om studenten die in de deuropening roken te gaan faciliteren. Wijs ze er gewoon op dat het niet mag, stuur ze weg.’

‘Gaat het om studenten?’, wilde Van der Leun weten.

‘Het gaat zowel om studenten als om notarissen en andere professionals die daar cursussen volgen’, legde Van Beek uit. ‘In die tweede groep zitten wel personen die als ze op het roken worden geattendeerd, minder makkelijk aanspreekbaar zijn.....ze reageren niet zo vriendelijk.’

De faculteit haalt behoorlijk veel geld binnen met deze post-academische cursussen.

Van Beek: ‘We willen dat deze personen blijven komen en niet dat ze straks zeggen: in Leiden moet je niet zijn, want daar kun je niet roken. Deze universiteit wil onderscheidend zijn, maar niet op dit punt, lijkt mij.’

‘We denken aan een soort paraplu met een glazen dakje op het terrein. Het wordt geen zwaar bouwwerk.’

Labuschagne: ‘Daar was ik even bang voor.’ **VB**

Actie tegen bezuinigingen

Het Interstedelijk Studentenoverleg (ISO) en de Landelijke Studentenvakbond (LSVb) roepen het toekomstige kabinet op om de bezuinigingen die hen te wachten staan, terug te draaien.

De studenten hebben een brandbrief gestuurd aan de partijen die kans maken op een plek in het nieuwe kabinet.

Ze schrijven dat er nu gemiddeld 15.100 euro per student vanuit de overheid naar de universiteiten gaat. Vijftien jaar geleden was dat nog 19.500. Volgens de studentenvakbond en het ISO voelen studenten zich belazerd, omdat de opbrengsten van het afschaffen van de basisbeurs geïnvesteerd zouden worden

in de kwaliteit van het onderwijs. De komende jaren zal het bedrag per student nog verder afnemen. Ze baseren hun brief op cijfers uit de begrotingen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Economische Zaken. De brandbrief is ook ondertekend door vijf studentenorganisaties.

Afgelopen dinsdag organiseerde het LSVb, met steun van het ISO, een demonstratie tegen de bezuinigingen. Ze openden een ‘Museum van Onderwijsbezuinigingen’ bij de Hofvijver in Den Haag, waar alle onderwijsbezuinigingen van de afgelopen 35 jaar in beeld werden gebracht. Op de Facebookpagina van het evenement laat LSVb weten dat de actie een succes was. **SW**

Achtergrond

Het moet geen trucje worden

Studenten aan de Brown University experimenteren met *virtual reality* in de collegezaal. Leiden heeft geen plannen om *blended learning* te verplichten. Foto Brown University

> Vervolg van voorpagina

'Je moet dit echt leuk vinden, anders wordt het niets,' zegt filosoof en literatuurwetenschapper Bram Leven. Hij probeert met *weblectures* 'een brug te slaan tussen hoor- en werkcolleges. 'In het begin nam ik de clips op in de studio. Ik heb zelf een camera gekocht van tweehonderd euro, en film en monteer zelf.'

De universiteit verplicht docenten niet, maar stimuleert, zegt vice-rector Hester Bijl. 'Aan de stuurtant zeggen we: wij willen dit. We overleggen met faculteiten over hun strategie, maken budget vrij en zor-

gen voor experts, zodat we het in een paar jaar een stuk verder kunnen brengen. Op dit moment zou ik het niet verplichten, en ik vraag me ook af of dat nodig is. We hebben niet eens de capaciteit om het allemaal zo snel in te voeren. We moeten kritisch blijven kijken wat er nodig is.'

Maar in sommige gevallen is het beleid wel opleidingsbreed getrokken, zegt ICT-coördinator Verstelle. 'Voorheen stimuleerden we vaak individuele docenten die hun vak gingen *blenden*. Drie jaar geleden besloten we dat per opleiding te doen. We hebben rechten, psychologie en *international studies* gevraagd. Pro-

beer je meer eenheid te creëren, dan hoeft je niet steeds nieuwe technologie te leren. Maar aan de andere kant is het ook niet leuk als elk vak stemkastjes gebruikt. Het werkt niet als je dat alleen af en toe inzet als trucje om iemand wakker te houden.'

'We doen alleen de dingen waarvan we denken dat ze veel impact kunnen hebben en het onderwijsstelsel echt kunnen veranderen. Het kán, maar we weten niet of het ook gebeurt. Dat dachten we bijvoorbeeld van de moocs (*massive open online courses*). Dan kun je er maar beter bij zijn en het uitproberen. Dat is verstandiger dan eerst eens kijken hoe andere universiteiten het aanpakken, en dan achterop raken.'

Voor de docenten die dat er dus 'bij doen', naast hun normale werkzaamheden, is dat 'echt behoorlijk zwaar', weet hoogleraar belastingrecht Sjoerd Douma. Hij kreeg onlangs een award voor zijn mooc *Rethinking International Tax Law*. Studenten die deze cursus volgen via het platform Coursera gaven de cursus gemiddeld een 9,8. 'Vooral toen we in 2015 begonnen, ging het langzaam. Je moet bijvoorbeeld leren hoe de autocue werkt. Het duurde het twee uur om een clip van vijf minuten op te nemen. Ik begon 's ochtends vroeg en ging de hele dag door. 's Avonds was ik echt helemaal dood. Een mooc maken is echt een tijdsinvestering. We zijn een half jaar bezig geweest, en dat is dan nog supersnel.'

De mooc-hype is over, denkt Nynke Bos, onderwijskundig onderzoe-

ker van ICLON. 'Daar zijn miljoenen in gestopt, maar het is alweer voorbij. Je haalt er geen studenten mee binnen die in Leiden gaan studeren. Het is meer voor types als ik, die een baan hebben maar dan ook nog vak willen volgen over achtentiende-eeuwse schilderkunst, of zo. Er waren hooggespannen verwachtingen, maar de moocs hebben niet voor een revolutie in het onderwijs gezorgd.'

Volgens Verstelle werkt Leiden nu wel aan een aantal spocs (*small private online course*): 'Dat appelleert aan het Netflix-idee van *on demand*. We willen het mogelijk maken dat je online een vak kunt volgen bij een van de League of European Research Universities-partners van Leiden en daar ook studiepunten voor krijgt. Het is veel werk: waarschijnlijk gaan we volgend jaar januari live. Maar dankzij digitaal kun je meer op maat aanbieden. Daar gaat het naartoe.'

'Ik heb tien jaar gewerkt als beleidsmedewerker onderwijs bij de Universiteit van Amsterdam en heel veel hypes zien langskomen,' zegt Bos, die vorig jaar promoveerde op nieuwe onderwijsvormen. 'Er werd met tonnen gesmeten om maar aan te haken bij innovatieve technologieën. Maar kijken of iets echt werkt, gebeurde veel te weinig. Vandaar dat ik het idee kreeg om dit eens goed te bestuderen. Want meten is weten: dan kun je pas echt bepalen wat wel of niet werkt.' Haar advies: 'Je moet niet als een dolle stier achter nieuwe hypes aanrennen. En in Leiden gebeurt dat ook wel, net zoals bij alle universiteiten. *Blended learning*,

maar ook andere methoden, moeten geen doel op zich zijn. Er hoeft geen stekker aan te zitten.'

'Voor ons gaat het altijd om twee elementen,' zegt regisseur Hurkxkens. 'Aan de ene kant heb je techniek, waarmee het gesprek over onderwijs en vernieuwing op gang komt. Maar het is altijd én techniek, én een nieuwe vertelvorm.'

Zoals *storytelling* – het koppelen van een vraagstuk aan een herkenbaar beeld of een verhaal. 'Studenten leren beter als je feiten verpakt in een verhaallijn.' Zo bedachten ze de Marco van Basten-casus. 'Hij is in zijn voetbalcarrière zo vaak tegen zijn enkels geschopt, maar hij wilde niet stoppen met voetballen,' zegt anatomiedocent Hierck. 'De pijn in zijn gewricht is steeds met injecties gedempt. Maar op gegeven moment was zijn enkel zo naar de knoppen dat hij moest stoppen. Het bovenste enkelgewricht is toen met schroeven vastgezet, waardoor hij zijn voet niet meer kan strekken en optillen. Maar hij kan nog wel lopen.' De vraag aan studenten is dan: hoe kan dat?'

Hierck: 'We willen voorbij het leuke. Studenten reageren heel enthousiast en willen de bril niet meer afzetten. Maar nu moeten we kijken welk effect het heeft, dus of ze sneller leren en langer onthouden. Daar is onderwijskundig onderzoek voor nodig. Het is niet zo dat binnenkort driehonderd studenten met deze brillen in de collegezaal zitten.'

DOOR VINCENT BONGERS EN ANOUSHKA KLOOSTERMAN

'Studenten reageren enthousiast en willen de HoloLens niet meer afzetten. Maar leren ze ook sneller?' Foto Microsoft

Maretjes

De prijs voor een Maretje bedraagt €9,- per 30 woorden, opgegeven via redactie@mare.leidenuniv.nl uiterlijk t/m maandag 16.00 uur. Maretjes aangeboden voor commerciële doeleinden worden niet geplaatst, evenmin als Maretjes waarin zaken worden aangeboden die de waarde van 4.500 euro te boven gaan.

Doe meer met je kennis! Vrijwilligers gezocht voor één uur per week **bijles en huiswerkbegeleiding** op verschillende locaties of bij de leerling thuis. **Leiden-Noord**, 22 leerlingen **basisonderwijs**, groep 4 t/m 8. *Rekenen, begrippend

lezen, groep 4, €5,- per les. **Voortgezet onderwijs**: *Engels, 2vwo. *Wiskunde, 3vmo. *Engels, 3havo. *Nederlands, brugklas, 2havo/vwo. *Nederlands, Engels, geschiedenis, wiskunde, brugklas vmbo-t, havo. *Wiskunde, brugklas, vmbo-t. *Nederlands, wiskunde, brugklas mavo. *Engels, 4havo. *Aardrijkskunde, brugklas vmbo/havo. **Leiden-Zuid**, 7 leerlingen **basisonderwijs**, groep 4 t/m 8. **Voortgezet onderwijs**: *Engels, 2mavo. Onderwijswinkel, Driftstraat 77, ma, wo en do 15-17u. Tel. 071-5214256. E-mail: hdekoomen@owwleiden.nl.

Portret bij een afscheid of van een dierbare? Portretkunst Nederland op Paleis Soestdijk! Vanaf 21 april. **Mirèse Mudde**, portrettist uit Leiden, genomineerd. Portret in opdracht: www.MirèseMudde.nl. Info: www.paleissoestdijk.nl

Galerie Het Oude Raadhuis van Warmond zoekt vrijwilligers voor **het selecteren van kunst** voor nieuwe exposities. Gedegen ervaring en/of scholing op kunstgebied is gewenst. www.hetouderaadhuysvanwarmond.nl of E-mail: info@hetouderaadhuysvanwarmond.nl.

Maretjes Extra

Maretjes-extra zijn bedoeld voor semi-commerciële instanties. De prijs voor een Maretje-extra is €23,- incl. BTW voor elke vijfendertig woorden. U kunt deze advertenties uiterlijk op de vrijdag vóór het verschijnen van Mare opgeven bij Bureau van Vliet B.V., postbus 20, 2040 AA Zandvoort, telefoon 023-571 47 45. E-mail: Zandvoort@bureauvanvliet.com

de Kattetekop
childcare centre

2016 AWARD WINNER FOR SOUTH HOLLAND REGION*

In an independent survey parents assess the childcare centre as a **9.3** 268 reviews

Already for 35 years de Kattetekop has been the child care centre for staff and students of Leiden University and affiliated institutions. Within walking distance of Leiden Central station. Open from 07.30 hrs. till 18.30 hrs.

More information
www.dekattetekop.nl | tel. 071 517 6363

*reviewplatform Opiniss.nl

Robin Williams in de film *Patch Adams*, over de eerste cliniclown. De echte Adams leeft nog, en vond de film over zijn leven maar niks.

Ze zijn helemaal niet eng

Het effect van CliniClowns onderzocht

Kinderartsen zouden meer uit ziekenhuisclowns kunnen halen, denkt arts-onderzoeker Lennard van Venrooij. 'De negatieve aspecten van clowns worden te snel benadrukt.'

DOOR BARTBRAUN 'Als ziekenhuisclown kom je echt wat brengen', vertelt Jacqueline Kaptein, teamleider bij de Stichting CliniClowns Nederland. 'Je schat in een *split-second* in wat er in een ruimte aan de hand is, en slaat een brug tussen de fantasiewereld en het kind. We nemen het kind mee in een nieuwe wereld van verbeelding, afgestemd op wat het kan en nodig heeft. Daardoor kan een kind weer even kind zijn, in plaats van patiënt.' Een ziekenhuisclown is dan ook niet een veredelde oppasmoeder die de kankerpatiëntjes er op een achternamiddag even bij doet, benadrukt ze. Het is een baan waar mensen met een theater-achtergrond op kunnen solliciteren, en die begint met een verdere interne opleiding. CliniClowns heeft 76 clowns in dienst, die jaarlijks meer dan honderd ziekenhuizen en andere instellingen bezoeken.

Nederland is daar niet uniek in. De eerste ziekenhuisclown, Hunter 'Patch' Adams, begon in de jaren '70, en sindsdien hebben naast de VS en Europa ook onder meer Israël, Brazilië, Zuid-Afrika en Australië clowns in hun ziekenhuizen rondlopen.

'Ik heb onderzocht hoe kinderartsen en kinderartsen-in-opleiding tegen die clowns aankeken', vertelt arts-onderzoeker Lennard van Venrooij. 'Ik was aan het wachten tot mijn co-schappen zouden beginnen en was aan het denken over wat ik zelf leuk vind. Ik hou van muziek en verhalen schrijven, dus ik typte "creativiteit AND geneeskunde" in bij Google. De eerste *hit* waren ziekenhuisclowns. Dat zette me aan het denken: wat doen ze nou? En hoe wordt daar vanuit de artsen naar gekeken?'

Hij hield gesprekken met veertien kinderartsen van het Leids Universitair Medisch Centrum en het Hagaziekenhuis in Den Haag. 'Over

het algemeen zijn de artsen positief, ook als ze zelf wat huiveriger voor clowns zijn', vat hij zijn conclusie samen. 'Daarnaast hebben ze hun twijfels over de klinische effectiviteit van ziekenhuisclowns.'

Dat is begrijpelijk. Hoewel er al zo'n veertig jaar geclownd wordt in ziekenhuizen, is het aantal onderzoeken naar de werkzaamheid daarvan beperkt. Een overzichtartikel uit 2016 in het *European Journal of Pediatrics* – hetzelfde blad waarin Van Venrooij zijn studie publiceerde – vond in totaal 19 studies, waarvan er zestien genoeg op elkaar leken om statistisch bijeen geveegd te worden in een meta-analyse.

Dat is niet zo veel, vooral niet omdat de aanpak van clowns per land – en misschien wel per clown – sterk kan verschillen. De ene studie kijkt naar een andere leeftijdsgroep dan de andere studie. Je kan voor het behandelend personeel moeilijk geheim houden dat er een clown op hun afdeling in de weer is met ballonnen en jongleerballen, en dus is je studie niet dubbelblind. Je wil eigenlijk effecten van de clowns op de hoeveelheid stresshormoon in het bloed meten, maar dat is hartstikke zelig bij kindjes die toch al bang en

'Door ons kan een kind weer even kind zijn, in plaats van patiënt'

doodziek zijn. Het is, kortom, geen glashard dichtgetimmerde *evidence based medicine*, allemaal.

Maar toch: vrijwel alle studies vinden een positief, en geen enkele een negatief effect van ziekenhuisclowns. De kinderen zijn minder bang, zijn meer afgeleid, en artsen hoeven ze minder vaak een kalmeringsmiddel te geven als voorbereiding op iets ingrijpends als het plaatsen van een narcosekapje. Ook de stress van de ouders lijkt te verminderen.

'Het blijkt dat de clowns toch echt wel positief zijn voor de kinderen', vat Van Venrooij de literatuur sa-

men. 'Ik denk dat er heel veel kansen liggen; de ziekenhuisclown heeft heel veel potentie. Je zou ze zelfs als een interventie op zich kunnen zien.'

Wat nog nauwelijks onderzocht is: waarom specifiek een clown? Zou een ziekenhuisclabouter of -Teletubbie niet net zo goed of beter kunnen werken?

Van Venrooij: 'Er is een proef gedaan waarin als controle iemand in een konijnenpak meedeed. De clowns werkten toen beter, misschien omdat die toch wat menselijker zijn.'

De artsen in zijn eigen studie gaven aan dat de samenwerking nog soepeler kan: bijvoorbeeld als de

clown zich eerst even komt voorstellen en overlegt over bij welke patiënt ze het beste kunnen beginnen. En uiteraard mogen ze de medische interventies niet in de weg zitten.' Het merendeel van de artsen vond dat de verantwoordelijkheden van artsen en clowns gescheiden zouden moeten blijven.

Dat hoeft niet per se: in Israël zijn de clowns echt onderdeel van het behandelingsteam. 'Of dat in Nederland ook een goed idee zou zijn? Dan zou je echt eerst beter moeten onderzoeken hoe je zoiets aan moet pakken. Wat moet er gerealiseerd worden om de clowns optimaal tot bloei te laten komen?'

Terrorclowns en andere angsten

Grote mensen lijken vaak banger voor clowns dan kinderen. Dat is niet zo gek: kinderen kennen vooral clowntje Bumba, terwijl volwassenen ook geconfronteerd zijn met It, Batman's aartsvijand Joker en de echte killer clown John Wayne Gacy, die zijn clownskostuum gebruikte om tientallen jongens te verkrachten en daarna te wurgen.

Toch blijkt ook één procent van de Israëlische kinderen een duidelijke clown-angst te vertonen, ontdekten onderzoekers uit dat land. Ze kruipen weg, of barsten in huilen uit zodra de clown de kamer in komt.

Opmerkelijk genoeg bestaat er wel een woord voor clown-angst – coulrofobie – maar géén duidelijke

definitie. 'Het is echt een onopgehelderd fenomeen', zegt Van Venrooij. 'De psychiatrie-gids DSM schaart het onder de specifieke fobieën, maar heeft er geen eigen aanduiding voor. Die Israëli's hadden het over een "irrationele angst voor clowns", maar je kunt je afvragen hoe irrationeel die angst precies is, als er tijdenlang terrorclowns in het nieuws zijn geweest. Ik zou heel graag onderscheid willen maken tussen coulrofobie enerzijds, en anderzijds de lichte spanning die er bestaat tussen ziekenhuisclown en kind, die juist heel positief kan worden gebruikt. Pas als we het erover eens zijn wat die fobie precies is, kun je er onderzoek naar gaan doen.'

Ijsskruid

Als je landbouwgrond op de verkeerde manier irrigateert, wordt die langzaam maar zeker steeds zouter, tot het punt dat een normale plant er niet meer wil groeien. Wereldwijd is er volgens de VN-voedselorganisatie FAO een paar honderd miljoen hectare grond te verzilt voor landbouw. Nederland investeert daarom al jaren in een onderzoeksboerderij op Texel waar planten worden doorgefokt zodat ze het wel op iets zoutere grond kunnen uithouden. Daar worden ook proefjes gedaan met ijsskruid. Dat is een vetplantje dat kan groeien op echt zoute bodems, net als de lamsoor en zeekraal van de luxere supermarkt. Hoogleraar Peter van Bodegom van het Centrum voor Milieuwetenschappen schreef mee aan een artikel in *Agricultural Water Management* over het ijsskruid-onderzoek. Dat plantje houdt echt van zout: hoe meer, hoe hoger de productie en hoe meer calcium er in de blaadjes zit. Zelfs op bodems die zo zout zijn als zeewater kan 't nog groeien. Het voornaamste punt van zorg is dat de blaadjes misschien te zout worden om in grote hoeveelheden te eten.

Green Machine

De Little Green Machine, de mini-supercomputer die Leidse sterrenkundigen hadden gemaakt door meerdere krachtige grafische kaarten te laten samenwerken, is met pensioen. Hij heeft namelijk een opvolger gekregen: de Little Green Machine II.

Het idee achter de opvolger is hetzelfde: Gamer-pc's hebben dure grafische kaarten om in hoog tempo miljarden pixels over je scherm te bewegen, en die zou je ook kunnen gebruiken om bewegingen te simuleren. Hoe botsende sterrenstelsels of zich verleggende oceaanstromen zich gedragen, bijvoorbeeld. Waar gamers nog wel eens moeite hebben om de aanschafkosten en stroomverbruik van een superkaart uit te leggen aan hun partner, is dat in de wetenschap veel minder belangrijk. Het alternatief is daar namelijk een echte supercomputer. Die zijn duurder en gebruiken honderd keer zoveel elektriciteit.

De nieuwe Little Green Machine kostte tweehonderdduizend euro, een fractie van wat normale supercomputers kosten. Toch rekent 'ie nog altijd even snel als tienduizend pc's.

Zedenmisdrijven

Criminoloog Paul Nieuwbeerta schreef samen met collega's uit Amsterdam en Den Haag mee aan een artikel over zedenmisdadigers in het vakblad *Sexual Abuse*. Nieuwbeerta's onderzoeksgroep houdt zich onder meer bezig met resocialisatie van gevangenen. Je wil als samenleving misdadigers straffen, maar je wil niet dat ze als gevolg van die straf nog misdadiger worden. Ze moeten na hun straf weer terug kunnen keren in de maatschappij.

Eén van de dingen die zo'n terugkeer bemoeilijkt, is sociale isolatie tijdens het verblijf in de gevangenis. Mensen die veroordeeld zijn voor een seksueel misdrijf lopen daar een verhoogd risico op, want in de gevangenis-pikorde staan ze helemaal onderaan.

Nieuwbeerta en co lieten 1748 gevangenen een enquête invullen. Er was geen bewijs dat degenen met iets seksueels op hun kerfstok ook echt eenzamer waren. Wel gaven vaker aan dat ze slecht contact hadden met hun mede-gevangenen en de bewaking. De onderzoekers adviseerden om het gevangenispersoneel bij te scholen.

Herman & ik

De beste beffer van Vlaanderen

Mare volgt de totstandkoming van *Majoor van het Menselijk Leed*

'Het is ondertussen bekend, ik ben daarin ook bescheiden, de beste minnaar is iets overdreven, maar ik ben de beste beffer van Vlaanderen.' Zo presenteerde Herman Brusselmans zich in 2006 aan tafel bij *De Wereld Draait Door*. Dat onderwerp was niet nieuw, want Brusselmans schreef al vele jaren over zijn orale kunsten. Zo gaf hij ooit in een column een opsomming van de technieken die hij beheerst: 'Voorwaarts beffen, achterwaarts beffen, frontaal beffen, zijdelings beffen, afstandbeffen, close-combatbeffen, smakbeffen, fluisterbeffen, spuwbeffen, telefoonbeffen, hoektandbeffen, kutbeffen en oraal beffen. (Excuseer als ik er een paar vergeet, onder meer snuitbeffen, smoebeffen en ecobeffen.)'

Vanaf dat moment zou er in *DWDD* steeds opnieuw naar het onderwerp gevraagd worden. Het was immers iets waarmee men de lachers op zijn hand kon krijgen. Een paar seizoenen later legde Brusselmans, op verzoek van Van Nieuwkerk, uit dat hij er mee was opgehouden ('Ik was het zat om te beffen'), omdat hij dat 32 jaar lang op regelmatige basis – twee keer per dag – had gedaan. Op de vraag van tafeldame Georgina Verbaan of hij nooit rsi in zijn tong kreeg, antwoordde de schrijver: 'Ik hoor niet wat je zegt, want ik zit net te denken dat ik jou wel eens zou willen beffen eigenlijk.'

Dit soort uitspraken zijn kenmerkend voor Brusselmans' publieke optredens. Wat we in *DWDD* zien is symptomatisch: telkens weer wordt er in de media een stereotiep beeld gecreëerd van de auteur, die er niet voor terugdeinst om semi-schokkende dingen te zeggen. En met resultaat: zelfs wie nog nooit een boek van hem gelezen heeft en dat ook nooit zal doen, weet dat Brusselmans die grofgebekte schrijver is die in het openbaar over beffen praat. Hij mag zich er dan af en toe over beklagen dat hij als Vlaming wordt geacht telkens hetzelfde trucje te doen, daar heeft hij óók zelf de hand in gehad.

Vergelijkbare opmerkingen maakt hij overigens ook aan de lopende band in andere programma's, zoals als jurylid van de Vlaamse tv-show *De slimste mens ter wereld*, waarin zijn 'tante Sonja' een terugkerend onderwerp is. Zo antwoordde hij op de vraag of zijn geslachtsdeel een naam heeft: 'Ik heb aan mijn lul de naam gegeven van de vrouw die mij ontmaagd heeft. Daarom heet mijn lul tante Sonja.' En een andere keer heette het: 'Toen ik tweeëntwintig was, werd ik ontmaagd. Ik ben mijn tante Sonja daar nog altijd dankbaar voor, al lag ze wel in coma in die tijd.' Naar eigen zeggen heeft hij al meer dan eens de vraag moeten beantwoorden of die tante echt bestaat of bestaat niet. Zelf in het Wikipedia-lemma over Brusselmans wordt in het midden gelaten of zij fictief is of niet.

Zijn lollige imago heeft ook een keerzijde: het is er mede verantwoordelijk voor dat Brusselmans minder serieus wordt genomen in

het literaire veld. De verbazing is telkens groot als hij bij hoge uitzondering genomineerd wordt voor een literaire prijs, zoals toen hij in 2013 de longlist van de AKO-literatuurprijs haalde met *Watervrees tijdens een verdrinking* (2012). Dit jaar nog stond zijn boek *De fouten* (2016) op de longlist van de Libris Literatuur Prijs, maar de shortlist lukte helaas niet.

Brusselmans heeft een serieus imagoprobleem. Iemand die over voetbal praat, over beffen, die als jurylid foute grappen maakt, zo iemand kan toch geen belangrijke schrijver zijn, denken velen. Hij ziet er ook niet uit als een prototypische literaire schrijver – van het kaliber Harry Mulisch, die een mythische statuur rondom zijn persoon creëerde. Met zijn lange haar, afgedragen spijkerbroeken en zwarte shirts lijkt hij eerder de drummer van een rockband.

Lang was Brusselmans' anti-literaire cultimago een voordeel, omdat hij zich ermee kon afzetten tegen de gevestigde orde. Nu hij wat ouder begint te worden, lijkt zijn imago tegen hem te werken.

Dat vond zijn uitgeverij ook, zo vertelde zijn ex-vrouw Tania de Metsenaere me toen ik haar begin dit jaar een bezoek bracht. De promotieafdeling belegde in 2015 in Antwerpen een bijeenkomst om te zien of Brusselmans' imago aanpassing behoefde, zodat hij als auteur serieuzer genomen zou worden. Een team voorzag hem een middag lang van adviezen. De belangrijkste hadden betrekking op zijn uiterlijk. Had hij eerder altijd te horen gekregen dat zijn lange haar zijn *unique selling point* was, nu adviseerde men hem om het maar te kortwieken en nette pakken te gaan dragen.

Het publiceren van columns in 'flutblaadjes' als *Story* en *Nieuwe Revu* kon hij voortaan beter achterwege laten. Dat gold ook voor het op de foto gaan met bekende actrices en andere dames uit de entertainmentwereld. Bovendien moest hij zich politiek geëngageerder betonen. In plaats van alleen maar over beffen en dat soort zaken te schrijven en praten, kon hij beter zijn mening over actuele gebeurtenissen via Twitter ventileren, zodat hij de rol van een publieke intellectueel zou gaan spelen.

De schrijver was er, volgens Tania, aanvankelijk door overvallen. Maar nog diezelfde avond besloot hij dat hij er geen gehoor aan zou geven en ging hij op de foto met Miss België. En ook zijn favoriete seksuele bezigheid heeft hij nog altijd niet afgezworen. Nog vorige week kwam hij er in een *Humo*-column weer op terug. Eens de beste, altijd de beste, daar helpt geen moedertijelief aan.

Universitair docent moderne Nederlandse letterkunde **RICK HONINGS** werkt aan een boek over Herman Brusselmans. Op deze plek doet hij verslag van zijn vorderingen.

Academische Agenda

Prof. dr. P. Kessler zal op vrijdag 21 april een oratie houden bij benoeming tot bijzonder hoogleraar namens het Leids Universiteits Fonds bij de faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen, met als leeropdracht Botanical Gardens en Botany of South East Asia. De titel van de oratie is 'Hortus botanicus Leiden. Alleen plantjes verzorgen?'

Dhr. M. Talebian Yazdi hoopt op dinsdag 18 april om 13.45 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is 'Minimally invasive diagnostics and immunotherapy of lung cancer'. Promotoren zijn Prof. dr. S.H. van der Burg en Prof. dr. P.S. Hiemstra.

Mw. M.V. Regeer hoopt op dinsdag 18 april om 15.00 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is 'Imaging techniques in aortic valve and root surgery'. Promotoren zijn Prof. dr. J.J. Bax en Prof. dr. M.J. Schalijs.

Mw. P.F. Kerkman hoopt op dinsdag 18 april om 16.15 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is 'Identification and characterisation of anti-citrullinated protein antibody (ACPA)-producing B cells in patients with rheumatoid arthritis (RA)'. Promotor is Prof. dr. R.E.M. Toes.

Mw. M. Rotman hoopt op woensdag 19 april om 10.00 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is 'Crossing barriers: delivery of llama antibody fragments into the brain'. Promotor is Prof. dr. S.M. van der Maarel.

Mw. M.A.A. Nuijten hoopt op woensdag 19 april om 11.15 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is 'CATCH New pharmacological treatment options for crack-cocaine dependence'. Promotoren zijn Prof. dr. V.M. Hendriks en Prof. dr. W. van den Brink.

Dhr. D.G. Janson hoopt op woensdag 19 april om 13.45 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is 'Development of human skin equivalents mimicking skin aging: contrast between papillary and reticular fibroblasts as a lead'. Promotor is Prof. dr. R. Willemze.

Dhr. L. Jahn hoopt op woensdag 19 april om 15.00 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is 'Exploiting HLA-alloreactivity in TCR Gene Therapy of B Cell Malignancies'. Promotor is Prof. dr. R. Willemze.

Dhr. B.E. Schaafsma hoopt op woensdag 19 april om 16.15 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is 'Near-infrared image guidance in cancer surgery'. Promotor is Prof. dr. C.J.H. van de Velde.

Mw. J. Schoorl hoopt op donderdag 20 april om 10.00 uur

te promoveren tot doctor in de Sociale Wetenschappen. De titel van het proefschrift is 'Self-regulation in boys with oppositional defiant disorder and conduct disorder'. Promotoren zijn Prof. dr. H. Swaab en Prof. dr. S.H.M. van Goozen (Cardiff University).

Mw. F. Bergamaschi hoopt op donderdag 20 april om 15.00 uur te promoveren tot doctor in de Wiskunde en Natuurwetenschappen. De titel van het proefschrift is 'Bad reduction of Hilbert modular varieties with parahoric level structure'. Promotoren zijn Prof. dr. S.J. Edixhoven, Prof. dr. F. Andreaatta (University of Milan), en Prof. dr. A. Iovita (Concordia University).

Mw. E. Stelloo hoopt op donderdag 20 april om 16.15 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is 'Molecular alterations in endometrial cancer'. Promotoren zijn Prof. dr. V.T.H.B.M. Smit en Prof. dr. C.L. Creutzberg.

Dhr. J.P. Kotimaa hoopt op dinsdag 25 april om 15.00 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is 'Analysis of complement in experimental models of renal injury and disease'. Promotor is Prof. dr. C van Kooten.

Dhr. P.S. Baireuther hoopt op woensdag 26 april om 15.00 uur te promoveren tot doctor in de Wiskunde en Natuurwetenschappen. De titel van het proefschrift is 'On transport properties of Weyl semimetals'. Promotoren zijn Prof. dr. C.W.J. Beenakker en Prof. dr. Y.V. Nazarov (TU Delft).

Dhr. A. Stoyanov hoopt op woensdag 26 april om 16.15 uur te promoveren tot doctor in de Geesteswetenschappen. De titel van het proefschrift is 'Russia marches South'. Promotor is Prof. dr. J.J.L. Gommans.

Dhr. V.F.S. Dubois hoopt op dinsdag 2 mei om 16.15 uur te promoveren tot doctor in de Wiskunde en Natuurwetenschappen. De titel van het proefschrift is 'Reverse engineering of drug induced QT(c) interval prolongation: Towards a systems pharmacology approach'. Promotor is Prof. dr. M. Danhof.

Dhr. Y. Li hoopt op woensdag 3 mei om 15.00 uur te promoveren tot doctor in de Wiskunde en Natuurwetenschappen. De titel van het proefschrift is 'A new method to reconstruct the structure from crystal images'. Promotor is Prof. dr. J.P. Abraham.

Dhr. A. Giolai hoopt op woensdag 3 mei om 16.15 uur te promoveren tot doctor in de Geesteswetenschappen. De titel van het proefschrift is 'Decentering Gagaku'. Promotoren zijn Prof. dr. K. Cwiertka en Prof. dr. B. Ruperti (Univ. Venice).

Ben jij op zoek naar een flexibele bijbaan? Wil je iets voor een ander betekenen?

Zoek jij een flexibele en tegelijk zinvolle bijbaan? Een baan waarmee je ook iets voor een ander kunt betekenen? Flexibel, op tijden die jou passen? 10-20 uur per week, ook in de avonden en weekenden én in de vakantieperiodes wellicht wat meer? Dan zoeken wij jou!

Wij zoeken ADL-assistenten die mensen met een zware fysieke beperking willen ondersteunen, die net als jij en ik thuis willen wonen, op hun eigen manier, in hun eigen ritme. Het gaat om assistentie bij de algemene dagelijkse levensverrichtingen zoals hulp bij wassen, aankleden, eten & drinken en eenvoudige verpleegtechnische handelingen. Handelingen die voor ons vanzelfsprekend zijn. Fokus biedt de assistentie op afroep en aanwijzing van de cliënt, en dat 24 uur per dag en zeven dagen week.

Nu vacature in Leiden

Een baan als ADL-assistent bij Fokus is de ideale bijbaan voor jou als student. Fokus is actief in heel Nederland, ook in Leiden. Voor Fokus Leiden Professorenwijk zoeken we 3 parttime ADL-assistenten voor 65 uur per maand. In overleg zijn meer of minder uren mogelijk.

Meer weten? Neem contact op met Annemiek Erren, telefoon (06) 51 13 45 38 of a.erren@fokuswonen.nl. Of check de volledige vacature op www.werkenbijfokus.nl.

Werken bij Fokus: flexibel, zelfstandig en zinvol

Werken bij Fokus betekent dat je zelfstandig wonen voor mensen met een fysieke beperking mogelijk maakt. Zinvol werk dus! Bovendien zijn er flexibele werktijden en run je samen met je collega's het eigen Fokusproject. Ook organisatorisch dus genoeg uitdaging. We bieden een interne opleiding aan, zodat je bekwaam bent in het beroep van ADL assistent. De arbeidsvoorwaarden zijn aantrekkelijk, bij het werken in onregelmatige diensten geldt een toeslag. Een perfecte bijbaan!

Fokus

Interesse?

Check werkenbijfokus.nl voor onze vacatures en wie weet tot snel!

www.werkenbijfokus.nl

Achtergrond

Waarom zit hier niemand?

Mare ging op zoek naar de beste verborgen studieplekken

Foto Taco van der Eb

Studenten komen massaal naar de UB om te studeren. Ondertussen blijven studieruimtes in andere universiteitsgebouwen nagenoeg leeg. 'Mensen weten niet dat je hier ook terecht kunt.'

DOOR SUSAN WICHGERS Dat de rechtenbibliotheek en de UB uit hun voegen barsten tijdens tentamenperiodes, betekent niet dat er nergens op de universiteit plek is. Studenten kiezen voornamelijk voor die twee locaties uit gewoonte en vanwege het sociale aspect. Maar er zijn genoeg andere studieruimtes te vinden, waar je niet hoeft te vechten om een plekje.

Daarom ging Mare op safari langs de verste uithoeken van de universiteit. De zoektocht begint in het Van Steenis. Daar is geen bibliotheek, maar wel een grote studieruimte mét stilletokaal en een café. De lange houten tafels zijn grotendeels leeg.

De studenten die er zitten, zijn voornamelijk tijd aan het doden tussen hun colleges door. Archeologie-studente Sterre Houtzager (18) heeft geen college vandaag.

'Ik zit hier wel vaker om te studeren. Er is altijd genoeg plek', vertelt ze. 'Studenten die geen biologie of archeologie doen, weten waarschijnlijk

niet eens dat je hier kan zitten.'

In de bieb van het Gorlaeus is het al een stuk drukker, maar volgens de bibliotheekmedewerker is het nooit helemaal vol. Studenten van alle studierichtingen zijn welkom. In het nieuwe gebouw dat aan het Gorlaeus vastzit, het LMUY, zit ook een grote studieruimte verscholen. Vanaf de bieb brengt een gele stippellijn op de grond je naar de hal van de nieuwbouw. Het verschil tussen het donkere, stoffige Gorlaeus en het lichte en gloednieuwe LMUY kan niet groter.

En: het is er compleet uitgestorven. Op elk van de drie verdiepingen staan witte tafels tegenover hoge ramen, met elk vijftig plekken. Er zitten in totaal vijf mensen. Emma Lombardo (20, life science and technology) weet te vertellen dat dit niet uitzonderlijk is. 'Normaal zitten hier hooguit twintig studenten, er zijn altijd genoeg vrije plekken. Ik denk dat mensen niet weten dat dit bestaat. Ook omdat het wat verder van de campus is.'

Maar niet alle gebouwen van de bèta's zijn leeg: de kleine bibliotheek van het Snellius is zelfs best druk. Student Nick van der Steen (21, wis- en natuurkunde) zit er vooral uit praktische overwegingen. 'In de gang hiernaast zitten professoren en promovendi. Als ik iets niet begrijp, kan ik het meteen aan ze vragen.

Maar er hangt ook gewoon een fijne sfeer.' Ook hier komen geen studenten van andere studies, weet een bibliotheekmedewerker.

In de binnenstad zijn ook ruimtes te vinden die speciaal ingericht zijn als studentenwerkplek, zoals Plexus. In het Reuven, tegenover de UB, zit een kleine studiezaal met zo'n 30 plekken. Nog geen honderd meter verderop is het dringen voor een plekje, hier is de halve 'study lounge' leeg. En dat is nog uitzonderlijk, weet Berber Bossenbroek (20, Engelse talen en culturen). 'Vaak zit hier helemaal niemand.'

De net geopende Asian Library leek even voor 150 extra studieplekken in de UB te zorgen. Maar studenten werden er weggestuurd (zie kader). De Asian Library is alleen bestemd voor studenten en onderzoekers van Azië-studies, aldus bibliothecaris Kurt De Belder: 'Iedereen die gebruikmaakt van de Azië-collectie is welkom. Hetzelfde geldt voor de leeszaal Bijzondere Collecties. Het is niet de bedoeling dat bezoekers de zitplaatsen in die zalen gebruiken als studieplek, daar zijn de studiezalen voor.'

Waarom heeft een studie als Engels dat dan niet? 'Het materiaal in de Asian Library is gericht op een heel specifiek onderzoeksgebied. En het

gaat hier om een substantiële groep mensen. We merkten dat het Arsenaal te klein werd.'

De universiteit is wel bezig met een oplossing voor het tekort aan studieplekken tijdens tentamenperiodes. Bijvoorbeeld door het openen van extra zalen op de faculteiten, vertelt De Belder. 'Bij de Rechtenfaculteit gebeurt dat al. Daar zijn, ter aanvulling

op de bibliotheek, lokalen geopend met zelfwerkplekken en computerplekken. Dat willen we ook doen op andere faculteiten waar een tekort is, vooral bij Sociale Wetenschappen en Geesteswetenschappen.'

Op het Twitter-account van de rechtenbibliotheek (@JurbibLeiden) kun je zien welke zalen open zijn.

'Studenten weren is heel kwalijk'

Ook in de faculteitsraadsvergadering van Rechten ging het maandag over de enorme drukte in de UB en de stormloop op de bieb in het Kamerling Onnes Gebouw. 'Er zijn te weinig plekken', zei Jaap Ulenkate van studentenpartij ONS Leiden: 'Wat kost het om het KOG in het weekend een uur langer open te houden? De Asian Library is nog steeds niet toegankelijk voor studenten die geen Asian studies doen.'

'Het is bijzonder kwalijk dat juristen daar worden geweerd', reageerde Dennis Hoitink van het rechtenbestuur. 'Het KOG heeft overigens de meest ruime openingstijden van alle faculteiten. Ik ben dan ook enigszins terughoudend. We trekken veel hbo'ers en scholieren. Misschien moet ik dan ook een andersoortige oplossing voorstellen: toch met poortjes gaan werken, zoals bij de centrale UB. Dan weer je, dit klinkt heel onvriendelijk, ongewenste bezoekers. Zo creëer je meer plekken voor eigen studenten.'

'De drukte is echt een belangrijk punt voor studenten,' zei Sandra Putting van ONS Leiden. 'Om half elf zit de bieb vol; lastig als je college hebt tot elf uur. Ik spreek dan personen aan in de bieb en die bekennen dan vaak dat ze niet aan de universiteit studeren.' De studenten in de raad gaan een notitie schrijven over het probleem en hopen met een oplossing te komen. VB

	Bibliotheek Gorlaeus Laboratoria Einsteinweg 55	Bibliotheek Rechten Steenhuur 25	Bibliotheek Sociale Wetenschappen Wassenaarseweg 52	Bibliotheek Wiskunde en Natuurwetenschappen Niels Bohrweg 2	
Aantal werkplekken	94	259	118	20	
Aantal computers	12	136	26	3	
Minuten fietsen vanaf de UB	10	4	6	12	
Drukke (1 = leeg, 3 = vol)	1	3	2	3	
Café Noord Matthias de Vrieshof 4	Plexus Kaiserstraat 25	Studieruimte LMUY Einsteinweg 55	Study Lounge Reuvenplaats 2	Van Steenis Einsteinweg 2	
Aantal werkplekken	30	130	150	30	80
Aantal computers	0	84	24	0	4
Minuten fietsen vanaf de UB	1	3	10	1	9
Drukke (1 = leeg, 3 = vol)	2	1	1	1	1

Our inner Native American

PhD candidate Cui Chen studied books and films that attempt to break away from the stereotype of a “savage”.

BY ANOUSHKA KLOOSTERMAN “I’m gonna give you something you can’t take off.” In a memorable scene from Quentin Tarantino’s *Inglourious Basterds*, Aldo Raine (played by Brad Pitt) and his group of soldiers, the Basterds, scalp the heads of a group of recently murdered Nazis. At the end of the film, when Raine finally confronts German colonel Hans Landa (Christophe Waltz), he carves a swastika into the German’s forehead with a knife.

According to PhD candidate Cui Chen, who has studied the concept of the “savage” in a western context the film is brimming with representations of Native Americans.

The “savage” continues to have a presence in Western literature and usually as a Native American. “Many people use Native Americans as stereotypes, although some have tried to strip away the term, but that’s impossible. In my view, the savage is like a ghost. The harder we try to get rid of it, the more it sticks.”

She studied books and films that attempt to break away from the stereotype of the “savage”, ultimately using two novels and two films: *Lord of the Flies* by William

Golding (1954), *Brave New World* by Aldous Huxley (1932), *The Revenant* by Alejandro G. Iñárritu and, of course, *Inglourious Basterds*.

Each of these works attempts to make a break from the conventional image of the savage, according to Chen – often indirectly. After all, in *Inglourious Basterds*, there are no characters who are explicitly Native Americans. “But if you examine the history in the film, you can see it coming through.” She thinks there are other clues besides the scalping: for instance, the final confrontation takes place in the woods and there are characters like Donny Donowitz (aka *the Bear Jew*) with animal names like Native Americans have.

“It’s an interesting point that the story takes place in the Second World War and addresses the history of the Jews. But seen from the perspective of colonialism, the history of the Native Americans becomes obvious as well, though always indirectly.” Chen thinks it’s always limited too. “Because the voice of the Native American people doesn’t feature in it directly.”

That voice is present in *The Revenant*, which, in her view, tries to criticise the contrast between “savage” and “civilised”. She claims that this film questions the conventional distinction between wild Native

Americans and civilised European colonists. In the film, the Native Americans are pictured as “exotic and inferior seen from an Euro-cen-

tric perspective”, she writes. But in contrast to the other works she examined, the Native Americans in this film actually have their own per-

spective. “People are curious about them but they make their own decisions and watch the Europeans too.”

Leonardo DiCaprio in *The Revenant*. The movie criticizes the contrast between “civilized” and “savage”.

Our life’s work is gone

Archaeologists are trying to trace heritage stolen in Syria

‘No one expected Raqqa to fall.’

Better late than never: a Leiden archaeologist joined two archaeologists from Syria in an attempt to identify finds looted by ISIS. “Other countries tried to save their digs but the Netherlands did nothing.”

BY ANOUSHKA KLOOSTERMAN “If you travel through northern Syria, you’ll see lots of little hills”, says Olivier Nieuwenhuijse. “People once lived there. If you dig there, you know you’ll find a settlement. Syria was an archaeological hotspot until 2010.”

The Leiden archaeologist and his colleagues spent decades working in northern Syria. Their finds were stored in a depot, while the really good items were sent on to the museum in Raqqa. “Clay tablets, coins, gold jewellery, anything made from precious metal, anything with text and exceptional prehistoric figurines.

That museum was extremely valuable. But city fell in 2012 and ISIS looted the depot; no one knows where those items are now.

To find out, the Focus Raqqa project was launched. Nieuwenhuijse and two Syrian archaeologists, Khaled Hiatlih (33) and his wife Rasha Haqi (33), match photographs from archives owned by archaeologists who worked in the area to inventories sent from Syria. If the objects that were lost during the lootings turn up for sale in the art world, they can be identified and Syria can demand their return.

This pilot project is focusing on the most important five hundred objects. If it is a success, the archaeologists hope they will receive more funding to set up a more extensive project. “I think there are lots of items in circulation both in Syria and outside Syria”, says Nieuwenhuijse. “They’ll turn up eventually. I can believe that people

would throw away a bag of bones, but a clay tablet can mean a hefty profit. The same goes for human figurines. Just recently, I saw one at an auction for 1,600 Euros. Thousands of clay tablets, prehistoric figurines and pieces of medieval Islamic earthenware are turning up on the market. Nobody will know that those objects come from Raqqa; even if the Syrian government are aware of them, they would have very little chance of seizing them because, although they have inventories, they don’t have any good pictures. The photographs are here, in Western archives. And we’re trying to match them up.”

Leiden is late to the party, says Hiatlih (33). He fled to the Netherlands three years ago. One of the first things he did after arriving was to look up Nieuwenhuijse.

“I came to complain. Other countries tried to save their digs but the Netherlands did nothing. Germany launched the largest projects. France set up a training programme in Beirut. Italy is helping us make re-

constructions. Even Canada and the Far East are doing their bit: in Japan, they’ve published a book listing the hundred best archaeological sites in Syria. In Syria, everyone has heard of Leiden and Leiden’s archaeologists. Just take 15 to 17 people, train them and set them to work on the projects.”

Nieuwenhuijse can explain why Leiden didn’t help sooner. “Dutch politicians are not good at maintaining institutional ties abroad. They focus on the short term and a new government might shut down an institute. Leiden’s branch in Damascus was closed down after ten years.

“The premise should be: we’re staying in Syria. Besides, there’s financial side of things. Other countries simply have funds set aside to help – it’s the Land of Cockaigne from where we’re standing. We have to find our own funds for each project we do.”

No one expected Raqqa to fall, so the finds were not stored somewhere safe.

“The Syrians basically thought

they wouldn’t lose Raqqa. The Syrian Archaeological Agency evacuated other provincial museums as a precaution. All the items were wrapped up, loaded into lorries and taken to Damascus, where they are today. But they left Raqqa till last because they thought it wouldn’t be targeted. So when the town fell, they were too late, unfortunately. At first, the museum was alright. The Free Syrian Army set guards to make sure nothing happened to the museum. When ISIS arrived, five hundred of the best items were moved from the central storage depot to a bank. But then ISIS immediately robbed the bank.

They also looted the central warehouse that contained the other finds. Photographs show them looking through boxes for shiny stuff. Then they throw the boxes over the fence. They destroyed decades of research in a single afternoon. That really got to me. Afterwards, there was fighting in the town and the museum was bombed. We saw our life’s work go up in smoke.”

“Our flight to the Netherlands is almost an article of its own”

“Before the war, no one wanted to leave Syria”, Hiatlih and Haqi recall. “It was perfect.” When war broke out, they moved “six or seven times” before fleeing abroad.

Hiatlih was the first to leave. His flight to the Netherlands is “almost a story of its own”, he explains. “I started out on my own and arrived here illegally by land. My mother and father followed after that. They fell into the sea while crossing the Mediterranean and my mother broke her back. Then they lost each other.”

Hiatlih and Haqi looked everywhere. They found his father after six

months via a Facebook page where other Syrian refugees had posted his picture. He was in Turkey. Hiatlih’s mother was in a hospital on the Greek island Lesbos.

“We wanted to her to have surgery in the Netherlands, but we couldn’t go by plane. We gave her strong painkillers, put her in a wheelchair and took trains and buses to the Netherlands, where she had an operation.” His parents were reunited and they are both fine now.

Haqi was allowed to travel to the Netherlands with their two young children under the family-reunificati-

on scheme. The couple were studying archaeology in Damascus when they met. They couldn’t finish their degrees, but they helped protect their heritage.

Haqi explains: “In Damascus, there are many groups of young people who protect our cultural heritage. They use campaigns, pictures and Facebook. Our heritage reinforces our identity – it’s ours.”

Hiatlih adds: “Archaeologists can’t stop the war. I’m almost certain that I can’t return to Syria. But we want people to know that Leiden has not forgotten our country.”

Cultuur

Zo plat als een duppie

Ook wat waard, vindt Hausmagger

Hausmagger, de band van kunstenaar, acteur, tv-maker, dichter en ex-Rembo Theo Wesselo (54) treedt weer op. 'K-klink ik alweer zo lazarus dan?'

DOOR FRANK PROVOOST Uit de bandbio: 'Hausmagger maakt catchy, Hollandstalige songs die, behalve dat ze gewoon schijtgoed zijn, tevens als een tekstueel handvat voor de liefde en het leven in het algemeen kunnen dienen.' Was getekend: Ted Hausmagger, alias van Theo Wesselo (die eigenlijk Peter heet), maar toch vooral bekend is als Rembo (van *Rembo & Rembo*) én als de stem van *Purno de Purno*. Ja? Begrepen?

Dat schreeuwt natuurlijk om een toelichting, zeker nu Hausmagger op tour gaat en de op terrordisco, smartlappentechno en schlagersurf gezuchte levenslessen zijn te ondergaan in Gebr. De Nobel.

Goed nieuws: het interviewverzoek wordt zaterdagochtend om 01:03 beantwoord: 'Frank! Is ok!' Dinsdagochtend volgt er een sms: 'Yo, met Theo! Kan het ook vanavond, ik moet nog even slapen, haha'. Later die dag: 'Hola, is 7 uur ook goed, er wordt een wasmachine gebracht, sorry'. Om tien over zeven neemt Wesselo op. Na een flinke stilte zucht hij: 'Wel...kom'

Yes, het is gelukt.

'Geduld is een bitter kruid, maar draagt een schone vrucht. Maar wie wat bewaart, heeft niks.'

Hoezo niet?

'Ik heb het niet op telefonische interviews. Ik kan je niet zien en heb geen idee wie je bent. Misschien ben je wel een robot, of een Rus. Ik heb een automatisch slot op mijn telefoon: als

het allemaal te moeilijk wordt, verbreekt-ie vanzelf de verbinding.'

Hausmagger gaat touren, maar er is nog geen nieuwe plaat, toch? 'Nieuwe nummers knallen we meteen op YouTube. Maar op veler verzoek is onze eerste plaat *Dicht & Sloopwerk* (2009) opnieuw op vinyl uitgebracht. De nieuwe komt waarschijnlijk in de zomer. Een titel bedenken we pas helemaal op het eind als iedereen straalbezopen is.'

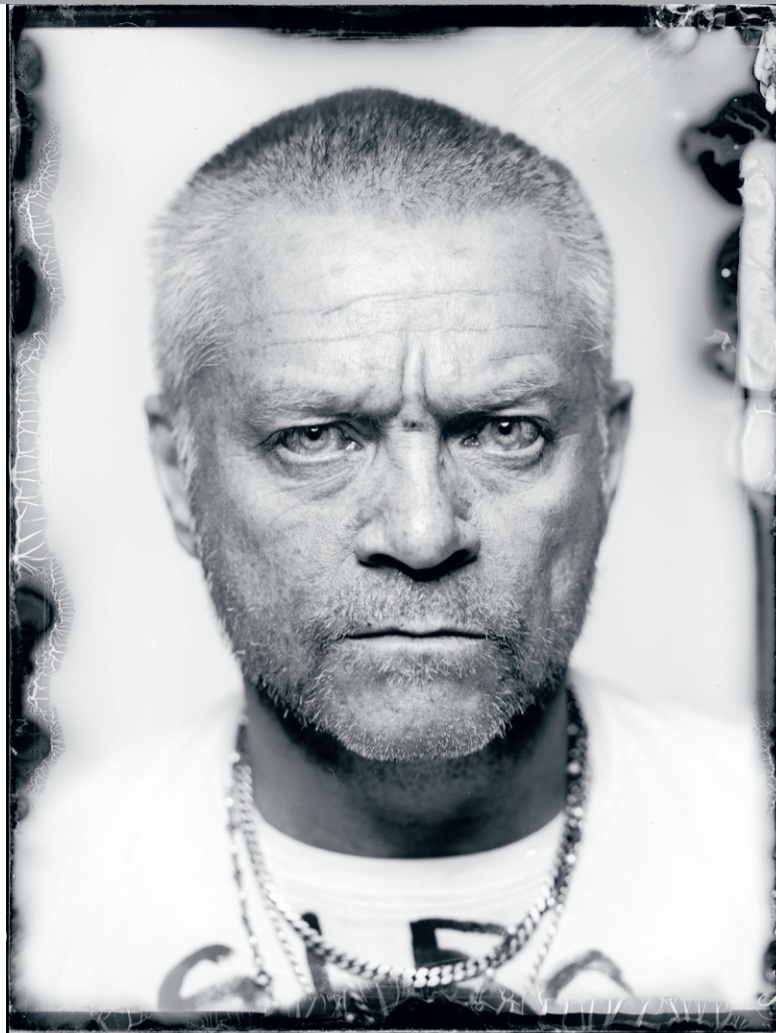
Hè, maar je was toch gestopt met drinken?

'K-klink ik alweer zo lazarus dan? Ik heb inderdaad anderhalf jaar niet gedronken. Dat is heel dom geweest. Ik heb altijd avondwerk, met exposities, optredens, gezelligheid, enzo. Ik begreep er geen reet meer van. Weet je, mensen zijn op zoek naar elkaars geheimen. Maar die vertellen ze je niet als je alleen maar een sappie op hebt.'

Muzieksite 3voor12 noemde *Het Onderste Uit De Man* (2013) 'gelaagd' maar vond 'de teksten zo plat als een dubbeltje, het blijft Hausmagger'. Wat vind je daarvan? 'Plat is zo dik als de drukinkt is. Maar het klopt: het is tamelijk plat, als een dubbeltje inderdaad. Maar een dubbeltje is ook wat waard. Ik wil niet zeggen dat het filosofische hoogstandjes zijn, maar er is van alles uit te halen.'

Je zou ook kunnen zeggen: als je 58 keer 'ik voel me kut' zingt, raak je juist de essentie.

'Precies! Net als de vraag: "Was mijn lul soms te klein?" Dat zijn de basische gedachten die opkomen bij liefdesproblemen. Vraag maar eens aan iemand bij wie zijn verkering net uit is gegaan of zijn gevoelens zo plat als

'Rutte? Ik wist niet dat die gozer zo populair was, joh.'

Foto Ilco Louis

een dubbeltje zijn. Popsongs draaien om clichés. Wie heeft er nou zin om naar het Wilhelmus te luisteren? Da's toch een veels te lang verhaal?'

Krijg je vaak kritiek op je teksten? 'Hoezo?'

Vanwege regels als 'Ik ga voor borderline, mag ook gestoord zijn' (*Borderlijngrieten*), of 'Ik heb een hoer in mijn hoofd' (*Hoer*). 'Ik zou eigenlijk "prostitutie" moeten zingen. Maar ik ken er veel en ik bedoel juist: mannen zijn totaal ondergeschikt aan die supergrieten.'

En snapt iedereen 'Hij loopt/danst/kookt/kijkt/praat/doet/fietst/zeikt/lijkt/schaatst/damt/zwent als een homo, maar dat maakt niet uit' (*Fijne vent*)? 'Dat gaat er dus juist om dat het niet uitmaakt. Een lokale politicus heeft het gebruikt als campagnelied. Ik zeg niet wie, dat zou pas politiek incorrect zijn!'

Nog geen reactie gehad van premier Rutte?

'Omdat ik me in de clip op hem afrik, bedoel je? Joh, als ik wist dat die gozer zo populair was, had ik wel iemand anders gekozen. Wins Prillem Alexander, ofzo. Mag dat, denk je?'

Wel als het kunst is, toch?

'Ik zag dat de PvdA in een clipje de kus van Willem en Maxima had gebruikt. Is dat dan geen belediging?'

Verder nog iets?

'Nou, die panda's natuurlijk! En Noord-Korea! Als die straks raketten afschieten en Rusland knalt er een paar achteraan, dan weet niemand nog waar wat vandaan kwam, toch? Zomaar wat hersenspinsels. Tja, als je nou hier was geweest, was het écht een leuk gesprek geworden. Zal ik anders een foto sturen van mijn huiskamer?'

Hausmagger, *Gebr. De Nobel*, vrij 21 april, € 12,50

Agenda

FILM

Films op bioscopenleiden.nl

MUZIEK

LEIDSE SCHOUWBURG

Stef Bos & Band
Za 22 april, 20.15, v.a. €19,50

STADSGEHOORZAAL
Amstel Quartet: Glass on the Roof
Za 22 april, 20.15, v.a. €25,-

ACADEMIEGEBOUW

Inloopconcert Liene Madern-Stradina

Wo 19 april, 13.00, gratis

BPLUSC OUDE VEST

Lunchconcert: twee trio's van het Koninklijk Conservatorium Den Haag
Do 20 april, 12.45, €5,-

Lunchconcert: het Artem trio

Do 4 mei, 12.45, €6,-

LOKHORSTKERK

Inloopconcert Practicum Musicae

Do 20 april, 17.00, gratis

GEBR. DE NOBEL

Band Talent festival

Do 13 april, 20.00, gratis

DE TWEE SPIEGHELS

Tommy Moustache

Za 15 april, 21.00

Jamsessie o.l.v. Sven Rozier

Ma 24 april, 21.00

DIVERSEN

LEIDSE SCHOUWBURG

Tineke Schouten

Di 25 en wo 26 april, 20.15, v.a. €27,50

STADSGEHOORZAAL

LUDWIG brainwaves: muziek als medicijn

Vr 14 april, 20.15, €17,50

Naturalis After Dark: Kruisbestuiving

Wo 19 april, 17.00

BPLUSC NIEUWSTRAAT

Open Podium

Vr 21 april, 20.00, gratis

THEATER DE GENERATOR

On probation: LGBTQIA+

Za 29 april, 20.30, €10,-

PIETER DE LA COURTGEBOUW

Lezing: Novels of genocide

Do 13 april, 15.30, gratis

BOEKHANDEL KOOYKER

Joost Vullings over De kinderen van Pim

DO 20 APRIL, 19.30

BOEKHANDEL VAN STOCKUM

Boekpresentatie Hans van der Veen

Za 15 april, 15.00

THEATER INS BLAU

TG Tiefsnee: Most trees are blue

Wo 12 en do 13 april, 20.30, €15,-

Marina Mascarell: Three Times Rebel

Za 15 april, 20.30, €16,-

Maas theater en dans:

Loslopend wild

Vr 21 april, 19.30 en za 22 april, 15.00

ACHMEAGEBOUW

Lezing: Nieuwe architectuur in nieuwe tijden

Do 12 april, 19.30

ARS GALERIE

Solo-tentoonstelling van Elsbeth Bauer: Wald der Verwunderung

22 april t/m 7 mei 2017

MUSEUM VOLKENKUNDE

Tentoonstelling: COOL JAPAN

(o.a. met menselijke robot Pepper)

14 april t/m 17 september 2017

RIJKSMUSEUM VAN OUDHEDEN

Lezing: Een multiculturele wandeling in het Egypte van de Cleopatra's

Di 18 april, 20.00, gratis

Tentoonstelling: Koninginnen van de Nijl

t/m 17 april 2017

KONINGSNACHT / DAG

ANNIES

Everybody Loves Disco

Wo 26 april, 19.00, gratis

COC DE KROON

TFX & Friends

Wo 26 april, 22.00

LAMMERMARKT

Jus D'Orange – Kingsday Festival Leiden

Do 27 april, 13.00, v.a. €10,-

NIEUWE RIJN

Koningsdag met o.a. Jewelste en Barry Badpak

Do 27 april, 15.30, gratis

GEBR. DE NOBEL

Tante Joke Karaoke Band

Wo 26 april, 23.00, €17,-

De Club van Lelijke Kinderen

Do 27 april, 23.00, €12,50

Altijd lijper dan de vorige keer

Club van Lelijke Kinderen gunt iedereen slechte knallers

De Club van Lelijke Kinderen draait op Koningsdag foute hits. 'We gooien alle chaos bij elkaar.'

DOOR MARLEEN VAN WESEL 'Sinds we De Club van Lelijke Kinderen hebben opgericht, is mijn longinhoud flink gegroeid. Zoveel opblaasbeesten', zegt Rosanne Niericker (26). 'Echt heftig', zucht ze. Marlou van Putten (26): 'Voor het laten leeglopen. Het liefst zou ik alles na afloop kapot steken.'

Vergezeld door die opblaasbeesten, gigantische draken en futuristische installaties, draaiden ze als hun alterego's Ursula Glitter en Lexie Yoonicorn (afgekort: UGLY) al plaatjes bij Gebr. de Nobel, Puur Festival, BCKYRD, Werfpop en Magneet Festival. Van Putten: 'Even Britney Spears en Sean Paul opzetten, ik kan me niet voorstellen dat dat ooit niet leuk is.'

De Club van Lelijke Kinderen is genoemd naar het kinderboek van Koo Meinderts. 'Nooit gelezen overigens', zegt Van Putten. 'Ik wel,

zegt Niericker. 'Elf jaar geleden, in 4havo, hielden we de naam al in ons achterhoofd. Voor de zekerheid maakten we vast een MySpace aan.'

Zes jaar later werkten ze allebei bij het LVC, voorganger van poppodium Gebr. de Nobel. Van Putten: 'Tijdens een barbecue bij de Vlietlanden was er een hele set-up mee, waarachter ook wij op een gegeven moment slechte hitjes stonden te draaien. Een realisatiemoment: dit was De Club van Lelijke Kinderen!'

De volgende dag kregen ze het verzoek om tijdens Leidens Ontzet in de rookruimte van het LVC te draaien. 'We hadden nog helemaal niks', zegt Niericker. Van Putten: 'Via Facebook begonnen we dingen de wereld in te slingeren. Zelfgemaakte shirts in ruil voor likes, bijvoorbeeld. Uiteindelijk werden er zelfs kaartjes weggegeven voor *het feest met De Club van Lelijke kinderen*.' 'Terwijl we de randprogrammering waren, zegt Niericker. 'Hypes, daar zijn we goed in', zegt Van Putten. 'Hoewel dit pas ons eerste interview is. Aanvankelijk hadden

de optredens thema's. 'Dan waren wij cybergoth of wc-juffrouw', zegt Van Putten. 'Tegenwoordig gooien we gewoon alle chaos bij elkaar. Met zoveel mogelijk glitters en schmink.' 'En altijd lijper dan de vorige keer', zegt Niericker.

Sommige outfits vinden ze in de vintagekledingwinkel waar Niericker werkt. Daarvoor studeerde ze 'een beetje' in Leiden. Van Putten studeerde af bij de opleiding Media en Entertainment Management aan de Hogeschool Inholland Den Haag, op een onderzoek naar Leidse uitgaansgelegenheden voor studenten. 'Op een open vraag wat jongeren missen, klonk steevast: "Iets als het LVC." Die afgetrokken zoi, lief bedoeld, dat had iets magisch', zegt Van Putten. Niericker: 'De gemeente denkt dat een bruising stadscentrum bestaat uit winkels en dure appartementen.' Van Putten: 'Gebr.

de Nobel programmeert gelukkig steeds vaker op donderdag, maar zij kunnen niet alle gaten vullen. En alleen in zo'n donker hol als het LVC kon zoiets gek als De Club ontstaan.' Niericker: 'In de Nobel krijgen we steeds vaker verzoeken, en dan niet: "Blue" van Eiffel 65, maar *deephouse*. En of iemands broer ook even mag draaien.'

Pech voor hen: De Club draait S Club 7, Girls Aloud en Fatman Scoop. 'Echte knallers', zegt Niericker. 'Die gun ik iedereen.'

Gebr. de Nobel, do 27 april, 23.00 u., €12,50

Kamervragen

Foto's Taco van der Eb

Column

Lekken

Zondagavond. Uitgestrekt in je joggingsbroek op de bank. Een schaalje borrelnootjes op de salontafel. Daarachter, het tv-meubel. Wat hersenloos zappen voordat de collegeweek weer begint.

Het seizoen van *Zondag met Lubach* is inmiddels afgelopen en je kijkt principieel niet naar *Boer Zoekt Vrouw*. Iets na tienen blijf je hangen bij een nieuw programma van de KRO-NCRV genaamd *Neem je zwemspullen mee*.

Vier witte mannen van middelbare leeftijd, waaronder de hosts van de show, Pepijn Gunneweg en en Klaas van der Eerden, staan om een vrouw heen. De vrouw staat op een draaiend plateau, zodat de mannen lekker kunnen blijven zitten als ze haar van alle kanten willen bezichtigen. Ze moeten namelijk raden of de dame 'zwanger of dik' is.

En wat hadden ze een lol: 'Wat we natuurlijk wel zouden kunnen proberen, is het geluid van een huilende baby maken en kijken of ze gaat lekken'. Dat idee werd unaniem goedgekeurd en de babygeluiden volgden. Later een opdracht met dezelfde opzet, maar hier moeten dezelfde mannen raden of de borsten van een vrouw echt of nep zijn. Een andere vrouw, hetzelfde draaiende plateau. 'Nou, laat haar maar de hele avond rondjes draaien! Ik ben mijn bril vergeten, mag ik ook van dichtbij?'. Ongegeneerd *bodyshamen*, van gemeenschapsgeld.

Waar de publieke omroep kortgeleden nog makkelijk een avond kon vullen met programma's die meer begrip konden creëren voor bepaalde situaties (*Je Zal Het Maar Hebben, Hij is een Zij, Geslacht*), slaat de zender de plank nu volledig mis. Ik zie ze het omgekeerde trouwens nog niet zo snel doen: vier vrouwen die om één man heen staan en vraagstellingen oplossen als 'Happy single of impotent?', 'Vrijwillig kaal of familiekwaa!' en 'Kleine of koude piemel?'

Blijkbaar vonden Pepijn en Klaas iets van compensatie wel nodig, dus stonden er toch nog even twee mannen op het plateau. 'Pool of stukadoor?' en 'Nederlander of Duitser?'. Ook vervelende vragen, maar van een heel ander niveau. Geen enkele man dacht na het kijken van het programma: 'Shit, misschien denken mensen wel dat ik een Duitser ben.'

Je eigen lichaam liefhebben is zo belangrijk en tegelijkertijd zo lastig. Programma's waarin mannen het lichaam van een vrouw zo negatief benaderen hebben daarop een averechts effect. Dat niet alleen, ze zijn niet eens nodig. Mensen zijn perfect in staat om zelf negatief genoeg naar hun eigen lichaam te kijken, de publieke omroep hoeft daar niet bij te helpen.

FEMKE BLOMMAERT studeert taalwetenschappen

'Bij windkracht 11 word ik misselijk'

Anais Feron (21, culturele antropologie)

Huis: De Blijdschapper, Utrechtse Jaagpad
Kamer: 8m²
Huur: 330 incl.
Huisgenoten: 3

Hoe ben je hier beland?

'Ik kom uit Antwerpen, in het begin snapte ik het hospiteersysteem in Nederland niet. Via een makelaar huurde ik eerst een kamer in Oegstgeest, die ik ook nog deelde met een ander meisje. Daarna heb ik twee jaar in een studentenhuis op de Hooigracht gewoond. Ik kende de mensen die toen op deze woonboot woonden, en zij wisten dat ik hier ook wel een kamer zou willen. Toen ze me in februari vroegen, hoefde ik geen moment na te denken.

'Ik voelde me hier meteen thuis. Voor het eerst sinds ik in Nederland woon, eigenlijk. In het studentenhuis heb ik een

hele leuke tijd gehad, maar het was er altijd druk. Dan kom je nooit echt "thuis". Op het water wonen is heel rustgevend. Als ik later zelf een huis zou kopen, geef ik ook de voorkeur aan een woonboot.'

Word je nooit zeeziek?

'De boot zit goed vast aan de kade met kabels enzo, maar als het hard genoeg waait wiebelt het wel. Laatst was er storm, windkracht elf geloof ik. Toen ben ik flink misselijk geweest. Ik wist niet eens dat ik last had van zeeziekte. Maar zolang je dan niet naar buiten kijkt, gaat het wel.'

Merk je verder nog ergens aan dat je op het water woont?

'Af en toe komt er een paartje zwanen langs mijn raam gezwommen. Ik geef ze wel eens eten. Ik ben er nog niet helemaal uit hoe ik ze ga noemen. Er zwemt

hier ook een meerkoet rond, maar daar ben ik helemaal geen goede vrienden mee. Hij maakt erg veel herrie.

'Aan de achterkant van de woonboot zit een balkonnetje. Als je daar zit, ben je een soort toeristische attractie. Eergisteren zat ik met mijn djembé te zingen. Iedereen die langskomt reageert daar dan op, op z'n minst met een glimlach of zoiets. Wel allemaal positieve reacties hoor.'

Heb je al eens gezwommen?

'Alleen per ongeluk. We hebben een eigen kajak aan de boot liggen. Met z'n tweeën in dat ding zitten, dat werkt dus niet. Toen ik dat laatst probeerde, eindigde ik in het water. Ik woon hier nog niet zo lang, maar zodra het warmer wordt, ga ik zeker zwemmen.'

Het is hier best klein, je leeft dicht op je huisgenoten.

'Ja, maar we hebben totaal geen last van elkaar. Het is niet gehoriger dan een gemiddeld studentenhuis. Iedereen is best druk en leeft z'n eigen leven. We eten af en toe wel samen. We kennen elkaar nog niet zo lang, maar zo groeien we langzaam naar elkaar toe.

'Voor de derde kamer hebben we laatst een nieuwe huisgenoot gevonden. We hadden veel reacties gekregen, daar hebben we een selectie uit gemaakt. We hospiteren niet, maar maken individuele afspraken met ze. Dan gaan we iets samen doen, zoals koken of een spelletje. Dat is veel dynamischer dan die éénrichtingsvragen bij hospiteren. Welk verkeersbord iemand zou zijn, wat heb je daar nou aan? Op deze manier leer je elkaar echt kennen.'

DOOR SUSAN WICHGERS

Bandirah

